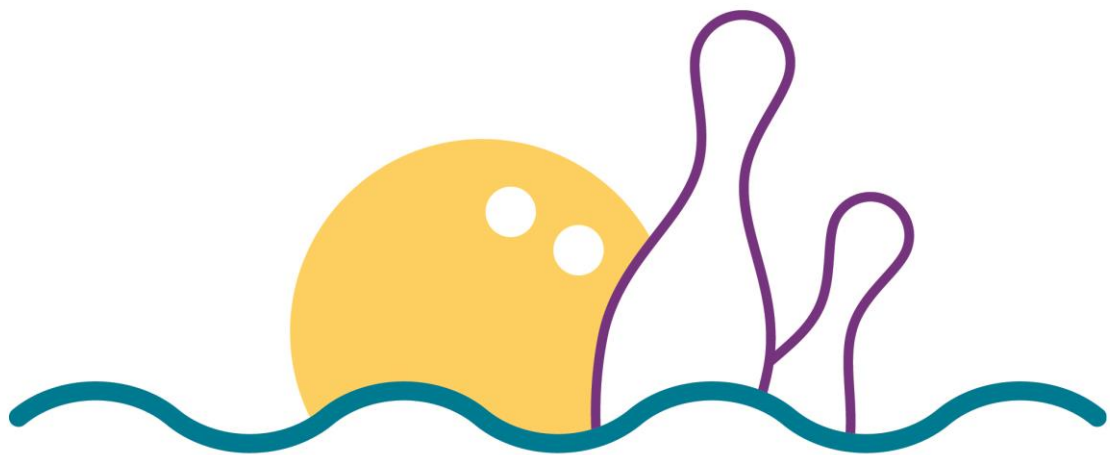

Bowlingvereniging HBB Scheveningen

Algemeen Reglement & Sportreglement

HBB Scheveningen

Bowlingvereniging sinds 1962

Bowlingvereniging HBB Scheveningen – Algemeen Reglement en Sportreglement

Datum vaststelling: ALV 19-06-2016

Versie: 2.0

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
Inleiding	5
Deel 1 – Algemeen Reglement HBB	6
1 Bestuur	6
Artikel 1. Taken Bestuur	6
Artikel 2. Bestuursvergaderingen.....	6
2 Commissies en Coördinatoren	6
Artikel 3. Commissies	6
Artikel 4. Coördinatoren	7
Artikel 5. Kascommissie.....	7
Artikel 6. Leaguecoördinator(en) en Huisleaguecommissie	7
3 Financiën	8
Artikel 7. Jaarverslag	8
Artikel 8. Begroting	8
Artikel 9. Contributie	8
Artikel 10. Vergoeding onkosten.....	8
4 Ledenadministratie	9
Artikel 11. Ledenadministratie	9
5 Communicatie en mededelingen	9
Artikel 12. Communicatiemiddelen	9
Artikel 13. Mededelingen	9
Deel 2 – Sportreglement HBB	10
6 Algemene bepalingen en opzet.....	10
Artikel 14. Algemeen.....	10
Artikel 15. Opzet league	10
Artikel 16. Speeldagen.....	10
7 Deelname en aanmelding.....	11
Artikel 17. Deelname aan een league (teamsamenstelling)	11
Artikel 18. Aanmelding voor een league	11
Artikel 19. (Reserve)spelers	11
Artikel 20. Wisselen van team	11
Artikel 21. Algemene invallers	12
8 Wedstrijdverloop	12
Artikel 22. Opzet wedstrijd	12
Artikel 23. Spelersruimte.....	12
Artikel 24. T-Shirts	13
Artikel 25. Wisselen van spelers.....	13

Artikel 26.	Te laat aanwezig/spiegelgereed voor een game	13
Artikel 27.	Het als niet opgekomen beschouwen van een team	13
Artikel 28.	Het niet uitspelen van een game	13
Artikel 29.	Blindscore voor ontbrekende spelers	14
Artikel 30.	Het verder spelen van een onderbroken game	14
Artikel 31.	Inhalen	14
Artikel 32.	Scoreverwerking	14
9	Wedstrijden en wedstrijdpunten	15
Artikel 33.	Aantal games	15
Artikel 34.	Tegenstander	15
Artikel 35.	Wedstrijdpunten	15
Artikel 36.	Uitslagen en tussenstanden	15
10	Kampioenschappen prijzen	15
Artikel 37.	Kampioen	15
Artikel 38.	Prijzen op basis van het team eindklassement	16
Artikel 39.	Prijzen op basis van het individueel eindklassement	16
Artikel 40.	Prijzen op basis van het periodeklassement	16
11	Recht op een plaats, teamnaam en teamcaptain	16
Artikel 41.	Recht op een plaats in een huisleague	16
Artikel 42.	Teamnaam	16
Artikel 43.	De teamcaptain	16
12	Protesten en de leaguecoördinator(en)	17
Artikel 44.	Indienen van een protest	17
Artikel 45.	Procedure bij een protest	17
Artikel 46.	Leaguecoördinator(en)	17
13	Financiën en slotbepalingen	17
Artikel 47.	Huisleaguegeld	17
Artikel 48.	Uitzonderingen op het Huisleaguereglement	17
Deel 3 – Algemene Regels NBF Sportreglement		18
Artikel 100.	Inhoud en reikwijdte van het NBF Sportreglement	18
14	Algemene spelregels (H2. Par. 1)	18
Artikel 200.	Een frame en een game	18
Artikel 201.	Strike	19
Artikel 202.	Spare	19
Artikel 203.	Misser	19
Artikel 204.	Split	19
Artikel 205.	Het noteren van een score	20
Artikel 206.	Geldige worp	20

Artikel 207.	Ongeldig verklaarde worp (dead ball).....	20
Artikel 208.	De opstelling van de pins.....	20
Artikel 209.	Het vervangen van beschadigde pins.	21
Artikel 210.	Geldige pinfall.	21
Artikel 211.	Ongeldige pinfall.	21
Artikel 212.	Overschrijding van de foutlijn.	22
Artikel 213.	Het vaststellen van een foutlijnoverschrijding.....	22
15	Score bepalingen (H2. Par.2)	23
Artikel 214.	Scratch.....	23
Artikel 215.	Handicap.....	23
Artikel 216.	Wedstrijdpunten.....	24
Artikel 217.	Eindrangschikking.....	24
Artikel 218.	Ex aequo.....	25
16	Speelwijze en baanindeling (H2. Par. 3)	25
Artikel 219.	Speelwijze.....	25
Artikel 220.	Baanindeling.	26
Artikel 221.	Bowlen op de verkeerde baan.	27
Artikel 222.	Het spelen in volgorde.	27
Artikel 223.	Een onderbroken game.	27
Artikel 224.	Voorrang bij het bowlen.	27
Artikel 225.	Vertraging, langzaam bowlen.(*)	28
Artikel 226.	Te laat aanwezig. (*).....	28
Artikel 227.	Stoppen tijdens wedstrijd. (*).....	28
Artikel 228.	Ingooien. (*)	28
17	Protesten (H2. Par.4).....	29
Artikel 229.	Mondelinge protesten. (*)	29
Artikel 230.	Schriftelijke protesten. (*).....	29
Artikel 231.	Voorlopige worp.	30
18	Bowlinguitrusting en vervuiling en beschadigingen banen (H2. Par 5)	30
Artikel 232.	De bowlingbal.	30
Artikel 233.	Bowlingkleding.(*)	30
Artikel 234.	Vervuiling en beschadiging van approaches en banen.	31
19	Spelersruimte en beperkingen in gebruik (H2. Par.6)	31
Artikel 235.	Spelersruimte.(*) [zie ook art. 836]	31
Artikel 236.	Rookverbod. (*).....	31
Artikel 237.	Alcohol gebruik. (*)	32
20	Overtredingen en wangedrag (H2. Par. 7)	32
Artikel 238.	Valse naam, geschorste speler.	32

Artikel 239.	Oneerlijke praktijken.	32
Artikel 240.	Aangifte overtredingen. (*).....	33
Artikel 241.	Sancties. (*)	33
Artikel 242.	Dispensatie.	34

Inleiding

Voor u ligt het Algemeen Reglement en Sportreglement van Bowlingvereniging HBB Scheveningen (HBB). Dit document is vastgesteld tijdens de Algemene Ledenvergadering van 19 juni 2016. Het reglement bestaat uit drie delen:

- Deel 1 – Algemeen Reglement HBB
- Deel 2 – Sportreglement HBB
- Deel 3 – Algemene Regels NBF Sportreglement

Deel 1, het Algemeen Reglement HBB, bevat de regels die betrekking hebben op het bestuur, commissies, financiën, ledenadministratie en communicatie van Bowlingvereniging HBB Scheveningen. Deel 2, het Sportreglement HBB, bevat regels die specifiek zijn toegeschreven naar de wedstrijden (leagues, toernooien en kampioenschappen) van Bowlingvereniging HBB Scheveningen.

In de statuten van Bowlingvereniging HBB Scheveningen is bepaald dat de vereniging zich onderwerpt aan de statuten, reglementen en besluiten van de Nederlandse Bowling Federatie (NBF), voor zover deze op de vereniging van toepassing zijn. (artikel 2, lid 3). Dit geldt ook voor het NBF Sportreglement. Voor de volledigheid zijn de algemene regels uit het NBF Sportreglement overgenomen in deel 3 van dit document. Deze regels zijn, onder voorbehoud van wijzigingen in het NBF Sportreglement, van kracht op wedstrijden van HBB. Bij tegenstrijdigheden zijn de NBF reglementen leidend.

Deel 1 – Algemeen Reglement HBB

1 Bestuur

Artikel 1. Taken Bestuur

1. Bij statuten is onder andere bepaald dat (zie ook statuten artikelen 10 tot en met 15):
  - a) Het bestuur bij zijn besluiten behalve het bepaalde bij of krachtens de statuten en de besluiten van de Algemene Ledenvergadering (ALV) tevens de statuten, de reglementen en besluiten van Nederlandse Bowling Federatie (NBF) in acht neemt, voor zover de bepalingen uit die statuten en die reglementen en die besluiten betrekking hebben op de vereniging.
  - b) Het bestuur belast is met de dagelijkse leiding van de vereniging.
  - c) Het bestuur vertegenwoordigt de vereniging.
  - d) Het bestuur enkel rechtsgeldige besluiten kan nemen, wanneer meer dan de helft van het aantal bestuursleden aanwezig of vertegenwoordigd is.
  - e) Het bestuur zich kan doen bijstaan door commissies
2. Tot de taken van het bestuur horen onder meer:
  - a) Het beheer van de geldmiddelen en ledenadministratie
  - b) Het benoemen van commissies en coördinatoren.
  - c) De zorg voor de organisatie van sportevenementen.
  - d) De zorg voor publiciteit en voorlichting.
  - e) Het beslissen bij geschillen, welke HBB aangaan
3. De voorzitter, secretaris en penningmeester zijn belast met specifieke verantwoordelijkheden:
  - a) De voorzitter is belast met de algemene leiding en draagt er zorg voor dat het bestuur toeziet op het naleven van de statuten, reglementen en besluiten.
  - b) De secretaris is als eerste verantwoordelijk voor het voeren van de correspondentie, de algemene administratieve organisatie, agenda's, notulen en jaarverslagen. Hij zorgt tevens voor de ledenadministratie in samenwerking met de penningmeester. Onder zijn leiding en verantwoordelijk valt de gehele sportadministratie van de vereniging, volgens richtlijnen van de NBF.
  - c) De penningmeester is, in overleg met de overige bestuursleden, als eerste verantwoordelijk voor het financieel beheer van HBB, met de aanvragen voor subsidie en met de algehele financiële administratie en het financieel jaarverslag (waaronder de begroting en de balans).
4. De overige bestuursleden kunnen worden belast met die werkzaamheden, welke het bestuur dienstig acht, waaronder taken van het in lid 3 bepaalde.

Artikel 2. Bestuursvergaderingen

1. Het bestuur vergadert zo dikwijls als de voorzitter of ten minste drie bestuursleden dit wensen.
2. Wanneer in een vergadering van het bestuur niet alle bestuursleden aanwezig of vertegenwoordigd zijn, wordt wanneer ten minste twee bestuursleden dit wensen de behandeling van een geagendeerd onderwerp aangehouden tot de volgende vergadering.

2 Commissies en Coördinatoren

Artikel 3. Commissies

1. Commissies kunnen worden benoemd door het bestuur van HBB. Dit met uitzondering van de financiële commissie welke door de Algemene Ledenvergadering wordt benoemd.
2. Deze commissies verrichten hun taak met inachtneming van aanwijzingen van het bestuur.

3. Leden die zich actief in willen zetten voor een (nog op te richten) commissie kunnen dit bij de betreffende commissie of het verenigingsbestuur kenbaar maken.
4. Voor elke commissie zal een bestuurslid worden aangewezen als aanspreekpunt en portefeuillehouder.
5. Elke commissie of subcommissie houdt zich aan het budget dat haar is toegewezen en rapporteert aan de portefeuillehouder binnen het bestuur. Een commissie houdt een verantwoording van de gemaakte kosten en mogelijk verkregen inkomsten bij.
6. Een commissie kan uit haar midden een subcommissie benoemen.
7. Een benoeming van een subcommissie uit andere leden dan leden van de benoemende commissie geschiedt op voordracht van de desbetreffende commissie aan de portefeuillehouder binnen het bestuur.
8. Elke commissie vergadert in elk geval zo dikwijls als de portefeuillehouder binnen het bestuur of de meerderheid van de betreffende commissie dit nodig acht.
9. Indien bepaald woont een lid van het bondsbestuur de vergaderingen van een commissie bij. In de overige gevallen kan een lid van het bestuur een vergadering van een commissie bijwonen, tenzij in de statuten of reglementen anders is bepaald.
10. Een commissie kan zo nodig, na overleg met en met goedkeuring van het bestuur, de hulp inroepen van deskundigen, in of buiten HBB.
11. Een overzicht van de benoemde commissies, hun taakstelling en hun leden wordt door het bestuur actueel gehouden op de website van HBB.
12. Binnen de vereniging is minimaal een Kascommissie en een huisleaguecommissie benoemd.

Artikel 4. Coördinatoren

1. Coördinatoren kunnen worden benoemd door het bestuur van HBB. Deze coördinatoren verrichten hun taak met inachtneming van aanwijzingen van het bestuur.
2. Leden die zich actief in willen zetten en coördinator willen worden kunnen dit bij het verenigingsbestuur kenbaar maken.
3. Voor elke coördinator zal een bestuurslid worden aangewezen als aanspreekpunt en portefeuillehouder.
4. Elke coördinator rapporteert aan de portefeuillehouder binnen het bestuur en houdt zich aan het budget dat haar is toegewezen. Een coördinator houdt een verantwoording van de gemaakte kosten en mogelijk verkregen inkomsten bij.
5. Een overzicht van de benoemde coördinatoren en hun taakstelling wordt door het bestuur actueel gehouden op de website van HBB.

Artikel 5. Kascommissie

1. De financiële (kas)commissie dient de baten en lasten met de in de begroting geraamde bedragen samen met de balans periodiek aan een kascontrole onderwerpen.
2. De commissie brengt tijdens de jaarvergadering (ALV) verslag uit over de kascontrole en voorziet de ALV van advies over het al dan wel of niet goedkeuren van de financiële stukken.
3. De commissie vergadert ten minste eenmaal per jaar en voorts zo dikwijls als het bestuur of de meerderheid van de commissie dit nodig acht, of de voorzitter van de kascommissie.
4. De penningmeester van het bestuur woont de vergaderingen van de financiële (kas)commissie bij, tenzij de commissie anders beslist.
5. De Financiële (kas)commissie bestaat uit ten minste drie leden. Leden van deze commissie mogen geen deel uitmaken van het verenigingsbestuur.

Artikel 6. Leaguecoördinator(en) en Huisleaguecommissie

1. De leaguecoördinatoren dragen zorg voor het goede verloop van de speeldagen van de huisleagues en handelen in verband hiermee de haar opgedragen administratieve en financiële werkzaamheden af.
2. Alle leden van HBB worden geacht kennis te hebben genomen van de reglementen, na te leven en volgens het reglement te handelen bij onjuistheden (bijv. het gooien op de verkeerde

- baan). De leden die deelnemen aan een league zijn zelf verantwoordelijk om kleine problemen (bijv. melden van baanstorings, aanpassen scoreverwerkingsstorings) af te handelen.
3. De taken van de leaguecoördinatoren bestaan uit de volgende elementen:
    - a) Het per speeldag innen van speelgelden.
    - b) Het afdragen van een vooraf met het huis afgesproken gedeelte van de speelgelden (baanhuur) aan het bowlinghuis.
    - c) Het afdragen van prijzengeld aan de penningmeester van de vereniging.
    - d) Het optreden als wedstrijdleider indien er zich problemen voordoen waarbij leden er zelf met behulp van het reglement zelf niet uitkomen en afhandelen van protesten.
    - e) Het melden en laten corrigeren van een verkeerde invoer van spelers in het BES-X systeem, waardoor de scores foutief worden verwerkt en wedstrijdpunten onjuist worden toegekend.
    - f) Het uitdelen van wedstrijdformulieren en eventueel scoresheets als BES-X niet naar behoren functioneert. (conform artikel 17)
    - g) veel voorkomende of grote problemen voorleggen aan de portefeuillehouder.
    - h) Bijzondere sportresultaten doorgeven aan het secretariaat van de vereniging.
  4. Per league zijn er maximaal drie leaguecoördinator(en). De leaguecoördinator(en) moet/moeten zich te allen tijde kunnen verantwoorden tegenover het verenigingsbestuur.
  5. De leaguecoördinatoren van alle leagues vormen samen met andere relevant geachte coördinatoren en/of bestuursleden de huisleaguecommissie.

3 Financiën

Artikel 7. Jaarverslag

Onder een jaarverslag wordt verstaan:

- a) Een balans.
- b) een staat van baten en lasten met de in de begroting van het afgelopen jaar geraamde bedragen.
- c) Een toelichting op de stukken.

Artikel 8. Begroting

Het bestuur stelt jaarlijks in overleg met de kascommissie een begroting op voor het daaropvolgende boekjaar en zo mogelijk tevens voor het tweede en derde daaropvolgende boekjaar. De (meerjaren)begroting wordt ter goedkeuring aan de ALV voorgelegd.

Artikel 9. Contributie

1. De hoogte van de contributie wordt vooraf door het bestuur vastgesteld en is door elk lid van de vereniging verschuldigd met uitzondering van de actieve ereleden.
2. Alle leden zijn verplicht het lidmaatschap van de NBF te aanvaarden. De contributie bestaat uit een door de NBF vastgesteld bedrag dat HBB aan de NBF afdraagt en een bedrag ten gunste van HBB. (zie het jaarplan voor de bedragen zelf).
3. De jaarlijkse contributie moet voor aanvang, 1 september, van het betreffende seizoen worden voldaan.
4. Een lid is uitgesloten van deelname aan Sportevenementen van HBB of de NBF zolang de contributie niet betaald is. (Zie ook artikel 11)

Artikel 10. Vergoeding onkosten

1. Aan leden van het verenigingsbestuur en commissies, alsmede aan door het verenigingsbestuur aangewezen leden kan een vergoeding worden verstrekt voor de door hen ten behoeve van de vereniging gemaakte kosten.
2. Declaraties moeten binnen het boek- en contributiejaar waarin de kosten zijn gemaakt middels het declaratieformulier worden ingediend bij de penningmeester.

4 Ledenadministratie

Artikel 11. Ledenadministratie

1. De ledenadministratie draagt zorg voor aanmeldingen van nieuwe leden bij HBB door hen o.a. bij de NBF te registreren en wegwijs te maken binnen HBB.
2. Leden van Bowlingvereniging HBB Scheveningen zijn zelf verantwoordelijk voor de correctheid van hun persoonlijke gegevens bij de NBF en dienen eventuele wijzigingen zelf bij de NBF door te voeren. De ledenadministratie van HBB put haar informatie uit de database van de NBF.
3. De ledenadministratie controleert samen met de Penningmeester of leden hun contributie hebben voldaan alvorens de ledenadministratie het (NBF-)lidmaatschap verlengd.
4. Leden die hun contributie niet hebben voldaan zijn uitgesloten van deelname aan sportevenementen (waaronder de leagues) van Bowlingvereniging HBB Scheveningen en de NBF. Dit zijn ze totdat zij hun contributie hebben voldaan en hier een bevestiging van hebben gekregen. Verificatie zal plaatsvinden door de penningmeester en ledenadministratie.
5. De ledenadministratie verzamelt de inschrijvingen voor de huisleagues en draagt zorg voor de invoer van teams, (reserve)spelers en algemene invallers met hun gemiddelde in BES-X (het scoreverwerkingssysteem op de bowling).

5 Communicatie en mededelingen

Artikel 12. Communicatiemiddelen

Het bestuur, commissies en coördinatoren hebben de volgende middelen ter beschikking om te communiceren met leden. Leden zijn zelf verantwoordelijk om deze middelen te controleren op nieuwe berichten en het tot zich nemen van de inhoud.

- d) E-mail (officiële mededelingen op verzoek per post)
- e) De website van de vereniging
- f) De nieuwsbrief
- g) Het prikbord van de vereniging in Bowling Scheveningen

Artikel 13. Mededelingen

1. Alle mededelingen, waarvan de Statuten of reglementen (schriftelijke) publicatie voorschrijven, of waarvan dit door het verenigingsbestuur gewenst wordt geacht zullen per e-mail aan leden worden toegezonden. Enkel op verzoek worden de officiële mededelingen kosteloos per post toegezonden. Leden kunnen dit verzoek bij het secretariaat indienen.
2. Eventuele aanvullende en/of uitvoeringsbepalingen mededelingen worden door of op gezag van het bestuur aan betrokkenen tijdig ter kennis gesteld via hun teamcaptains of rechtstreeks aan de betrokkenen zelf via het op dat moment geschikt geachte middel.

Deel 2 – Sportreglement HBB

6 Algemene bepalingen en opzet

Artikel 14. Algemeen

1. De doelstelling van het sportreglement is om de randvoorwaarden te scheppen van alle bowlingactiviteiten die binnen de gehele bowlingvereniging HBB Scheveningen worden georganiseerd opdat alle leden zoveel mogelijk de bowlingsport kunnen uitoefenen.
2. Voor elk sportevenement dat wordt georganiseerd uit naam van de bowlingvereniging HBB Scheveningen, wordt gebruik gemaakt van dit sportreglement. Dit reglement wordt opgesteld door en onder goedkeuring van het bestuur en deze mogen niet in strijd zijn met het Sportreglement van de Nederlandse Bowling Federatie (NBF). Het sportreglement van de NBF is dan leidend.
3. Alle sportevenementen binnen de vereniging dienen een goedkeuring te krijgen van het bestuur. Het bestuur kan aan de goedkeuring voorwaarden verbinden. Uitgangpunt is dat het bestuur doet wat goed is voor de vereniging.
4. Onder de huisleagues worden bowlingcompetities verstaan die door bowlingvereniging HBB Scheveningen worden georganiseerd.
5. Op de huisleagues zijn alle bepalingen van dit reglement van toepassing. Hiervan kan slechts worden afgeweken, indien en voor zover dit in of krachtens het bepaalde van dit sportreglement is toegestaan.
6. Eventuele aanvullende en/of uitvoeringsbepalingen, alsmede andere officiële mededelingen worden door of op gezag van de vereniging aan betrokkenen tijdig ter kennis gesteld via hun teamcaptains of rechtstreeks aan de betrokkenen zelf. Dit kan onder andere gebeuren middels het jaarplan, de website, een nieuwsbrief of een mail.
7. Indien u een voorstel heeft tot wijziging of aanvulling van het HBB sportreglement, kunt u deze schriftelijk indienen bij het secretariaat van de vereniging. Bij de eerstvolgende ALV zullen de voorstellen als ingekomen documenten worden geagendeerd en indien nodig in stemming worden gebracht.

Artikel 15. Opzet league

Elke huisleague bestaat uit een event, en wordt gespeeld:

- a) op, door verenigingsbestuur vastgelegde speeldata en tijden zoals opgenomen in het jaarplan.
- b) in Bowling Scheveningen, Gevers Deynootweg 990-2, 2586 BZ Scheveningen.

Artikel 16. Speeldagen

1. Een huisleague wordt gespeeld in de periode van 1 september tot 1 juli van een lopend speelseizoen.
2. Er wordt elke week (of elke twee weken) op dezelfde weekday gespeeld. Uitzonderingen kunnen worden gemaakt voor:
  - a) nationale feest en/of herdenkingsdagen.
  - b) door de overheid vastgestelde data en adviesdata voor schoolvakanties in de regio midden Nederland.
  - c) Leagues met een speciaal karakter zoals een bedrijvenhuisleague of een knock-out toernooi.
3. Het aantal speeldagen van een league wordt vermeld in het jaarplan.
4. Het speelseizoen wordt per league opgedeeld in drie periodes bestaande uit voor zover mogelijk eenzelfde aantal speeldagen

7 Deelname en aanmelding

Artikel 17. Deelname aan een league (teamsamenstelling)

1. Deelname aan een huisleague is mogelijk voor alle senior en junior-leden van bowlingvereniging HBB Scheveningen.
2. In geval van een single-event kan aan de betreffende huisleague alleen door individuele spelers worden deelgenomen. In geval van een team-event kan aan de betreffende huisleague alleen worden deelgenomen door teams, die minimaal uit het voor dat event vereiste aantal personen bestaat.
3. De bepalingen in dit reglement ten aanzien van teams zijn van overeenkomstige toepassing op de individuele spelers in geval van een single event.
4. Er kunnen per team niet minder spelers worden aangemeld dan het aantal, dat krachtens het event van de betreffende huisleague is voorgeschreven. Dit minimum aantal bedraagt vijf in geval van een five men team event, vier in het geval van een four men team event, drie in geval van een trio event en twee in geval van een double event.
5. In geval van een team event kan per team naast het voor dat event vereiste aantal spelers een zelfde aantal (reserve)spelers worden aangemeld.
6. Met spelers worden in zowel vaste als reservespelers bedoeld, tenzij uitdrukkelijk anders is aangegeven.
7. Deelnemers aan een league, die op de eerste speeldag van het lopende seizoen hun contributie aan Bowlingvereniging HBB Scheveningen nog niet hebben voldaan mogen niet spelen. Verificatie zal plaatsvinden door de penningmeester en ledenadministratie van Bowlingvereniging HBB Scheveningen.

Artikel 18. Aanmelding voor een league

1. De aanmelding van een team voor een huisleague dient schriftelijk te worden ingediend bij de ledenadministratie van de vereniging, en wel vóór een door de vereniging vast te stellen datum, voor het begin van het speelseizoen of de start van een nieuwe periode. Zonder ontvangstbevestiging is de aanmelding niet definitief.
2. Tegelijk met de aanmelding van een team dienen de namen van de spelers in dat team te worden opgegeven, alsmede de teamcaptain en de teamnaam.
3. Voor aanmelding van een team voor een huisleague dient gebruik te worden gemaakt van speciale door de vereniging daartoe verstrekte aanmeldingsformulieren.
4. Spelers uit een nieuw team, dat zich gedurende een periode aanmeldt, spelen de resterende speeldagen van de huidige periode voor het individuele klassement. Op basis van hun gemiddelde in het individuele klassement wordt hun handicap voor de volgende periode berekend. Vanaf de start van de eerstvolgende periode zal het team in het speelschema worden opgenomen en gaan spelen voor wedstrijdpunten.

Artikel 19. (Reserve)spelers

1. Na de eerste 12 wedstrijden van een league mogen geen nieuwe (reserve)spelers meer worden aangemeld bij teams. Dit met uitzondering van leden die pas in het huidige seizoen lid zijn geworden van de vereniging.
2. (Reserve)spelers kunnen slechts voor één team binnen een huisleague worden aangemeld.
3. (Reserve)spelers, die niet tegelijk met het team zijn aangemeld, dienen door de betrokken teamcaptain op de daartoe verstrekte aanmeldingsformulieren te worden aangemeld.
4. Een (reserve)speler is speelgerechtigd na ontvangst van een ontvangstbevestiging van de aanmelding.

Artikel 20. Wisselen van team

1. Eenmaal voor een team aangemelde spelers blijven gedurende de gehele verdere huisleague voor dat team aangemeld en kunnen tijdens die huisleague niet meer voor een ander bestaand team binnen dezelfde huisleague worden aangemeld.

2. De leaguecoördinatoren behouden zich het recht om uitzonderingen op het bij het in lid 1 bepaalde te maken voor:
  - a) spelers die nog niet voor het team hebben gespeeld, waarbij ze oorspronkelijk zijn aangemeld.
  - b) spelers die (met nieuwe leden) een nieuw en extra team gaan vormen vanaf de start van de nieuwe periode.
3. Als een speler op basis van lid 2 van team wisselt dan behoudt hij zijn handicap die is opgebouwd bij het voormalige team. De reeds behaalde punten blijven bij het team waarvoor zij zijn behaald.

Artikel 21. Algemene invallers

Algemene invallers zijn niet toegestaan in de huisleagues. Een team/speler geeft zich op voor een league en verplicht zich daarmee aan wekelijkse deelname hieraan met alle bijhorende kosten. Bij verhindering om wat voor reden dan ook komt er dan automatisch een blindscore te staan.

8 Wedstrijdverloop

Artikel 22. Opzet wedstrijd

1. De wedstrijden van de huisleague worden gespeeld volgens het door het bestuur opgestelde tijd- en baanschema, welke is opgenomen in het jaarplan.
2. In het jaarplan is opgenomen of wordt gespeeld volgens het Amerikaans of Europees Systeem .
3. In het jaarplan is opgenomen of scratch of volgens een handicapsysteem wordt gespeeld (zie jaarplan).
4. Als een league volgens een handicapsysteem wordt gespeeld, dan bepaalt de handicap de volgorde waarin spelers binnen een team worden opgesteld. Die volgorde luidt van een hoge handicap naar een lage handicap. De speler met de hoogste handicap komt bovenaan te staan. De speler met de laagste handicap komt onderaan te staan en speelt tegen de speler met de laagste handicap van het andere team.
Een voorbeeld bij een trio league. Team 1 heeft spelers met een handicap 10, 50 en 30, en Team B heeft spelers met een handicap van 30, 15 en 5. De volgorde waarin de spelers moeten worden opgesteld is bij Team A: 1. [50], 2. [30], 3. [10] en bij Team B: 1. [30], 2. [15] 3. [5].
5. Als een league volgens een handicapsysteem wordt gespeeld, dan wordt de begin handicap als volgt bepaald:
  - a. Als een speler een pasgemiddelde heeft, dan wordt de handicap op basis van het pasgemiddelde berekend.
  - b. Spelers uit een nieuwe team, dat zich gedurende een periode aanmeldt, spelen de resterende speeldagen van die periode voor hun gemiddelde en bouwen op deze wijze een handicap op waarmee de nieuwe periode wordt begonnen.
  - c. Als de speler nog geen pasgemiddelde heeft en geen handicap heeft opgebouwd, dan zal de handicap na afloop van de eerste speeldag worden berekend.
6. Als een league volgens een handicapsysteem wordt gespeeld, dan wordt de handicap na elke speeldag herberekend.
7. Aan elke speler zijn minimaal twee ingooiframes toegestaan, en wel voor aanvang van de eerste game. Na aanvang van de eerste game mag er niet meer worden ingegooid.

Artikel 23. Spelersruimte

1. Toegang tot de spelersruimte is alleen toegestaan aan actieve spelers, reservespelers, een coach of een scorekeeper.
2. Onder spelersruimte wordt verstaan de ruimte vanaf het begin van de approach tot en met het looppad daarachter.

Artikel 24. T-Shirts

1. Uniforme bowlingshirts zijn met ingang van de derde speeldag verplicht voor alle spelers van eenzelfde team. Indien in teamverband gespeeld wordt zijn de spelers verplicht in bowlingshirts te spelen, die het als team, qua kleur en qua opdruk, herkenbaar doen zijn. Het niet toegestaan een kledingstuk over het shirt heen te dragen
2. Wanneer een nieuw team wordt opgericht of een nieuwe lid als (reserve)speler aan een bestaand team wordt toegevoegd tijdens een lopende competitie, dan krijgt het nieuwe team of lid vanaf zijn/haar eerste speeldag eveneens drie (speeldagen) de gelegenheid om een teamshirt te regelen.
3. Uitzondering op uniforme bowlingshirts per team is het (tijdelijk) dragen van het (via de vereniging zelf aan te schaffen) verenigingsshirt.

Artikel 25. Wisselen van spelers

1. Buiten de opstelling gelaten spelers kunnen na iedere game worden ingezet. De teamcaptain dient hiervan terstond melding te maken aan de teamcaptain van de tegenpartij. De volgorde van spelers dien dan ook te worden aangepast op basis van de handicap zoals beschreven in artikel 22.
2. Vervanging van een speler tijdens een game is toegestaan, wanneer de te vervangen speler duidelijk niet meer in staat is om normaal verder te spelen.
3. De individuele score in kwestie wordt aan geen van beide spelers toegekend en kan ook niet in aanmerking komen als bijzonder sportresultaat, Indien volgens een handicapsysteem gespeeld wordt, dan moet voor de bepaling van de handicap van die betreffende game uitgegaan worden van het hoogste gemiddelde van de twee betrokken spelers. De tijdens een game vervangen speler kan de gehele speeldag niet meer worden opgesteld.

Artikel 26. Te laat aanwezig/speelgereed voor een game

1. Een speler/of team, die/dat te laat speelgereed op de baan staat, kan als hij/het voor aanvang van het 3e frame van de tegenstander in de spelersruimte aanwezig is, de betreffende game nog meespelen. De nog niet gespeelde frames moeten direct worden ingehaald.
2. Als de tegenstander reeds begonnen is met de 4e frame dan mag de te late speler/team niet meer aanvangen met de lopende game en krijgt elke te late speler een blindscore van 120 zonder toekenning van handicap.

Artikel 27. Het als niet opgekomen beschouwen van een team

1. Een team wordt in een game als niet opgekomen beschouwd, als bij aanvang van het 3e frame het team met minder spelers is dan het hierna te noemen minimum. In geval van een five of four men event is dit minimum gesteld op drie spelers. In geval van een trio event of double event geldt het aantal van twee spelers als minimum.
2. Het is de eventueel aanwezige spelers van een niet opgekomen team toegestaan om de betreffende game(s), die voor het eigen team vervallen is (zijn) verklaard, toch te spelen volgens het oorspronkelijke tijd en baanschema. De aldus behaalde scores zijn wel geldig, maar tellen alleen mee voor het individuele klassement.
3. De tegenstander van een niet opgekomen beschouwd team speelt tegen een blindscore. Deze blindscore bedraagt 120 per speler van het niet opgekomen team en de handicap wordt niet toegekend.

Artikel 28. Het niet uitspelen van een game

1. Wanneer een speler een game niet kan uitspelen, omdat deze daartoe niet in staat is, vanwege een blessure, of vanwege een niet voorziene noodtoestand, en voor deze speler is geen speelgerechtigde vervanger voorhanden, dan telt voor die game de score over de reeds gespeelde frames plus 9 pins voor elke nog niet gespeelde frame. Dit geldt niet voor opvolgende games.
2. Deze speler is gerechtigd in een volgende game weer te starten. Indien hij later weer geblesseerd uitvalt wordt voor hem een 0 (nul) score genoteerd in de betreffende frames.

3. Indien wel een vervanger aanwezig is, wordt de individuele score over de game in kwestie toegekend aan de speler, die met de game is begonnen, doch komt niet in aanmerking voor erkenning als bijzonder sportresultaat.
4. Wanneer een speler geheel uit vrije wil een game niet uitspeelt, dan mag deze speler tijdens deze game niet vervangen worden en telt voor die game alleen de score over de reeds gespeelde frames.

Artikel 29. Blindscore voor ontbrekende spelers

Wanneer een team incompleet is, maar wel als opgekomen wordt beschouwd, dan wordt voor de ontbrekende speler(s) een blindscore genoteerd van 120 per game zonder toekenning van handicap.

Artikel 30. Het verder spelen van een onderbroken game

1. Wanneer het in geval van een onderbroken game, als bedoeld in artikel 223 van het NBF sportreglement niet mogelijk of redelijk is de betreffende game(s) te spelen of verder te spelen op dezelfde speeldag, dan wordt (worden) de betreffende game(s) gespeeld of verder gespeeld op een door de leaguecoördinatoren vast te stellen datum en tijdstip (dit in overleg met de betrokken teamcaptains en het bowlinghuis).
2. Het over of verder spelen van een game of games dient voor de volgende speeldag plaats te vinden.

Artikel 31. Inhalen

Spelers die op een speeldag niet voor hun team uitkomen, kunnen deze games niet inhalen. Er geldt een blindscore van 120 per game zonder toekenning van handicap.

Artikel 32. Scoreverwerking

1. Bowling Scheveningen is voorzien van een automatische scoreverwerking, Er mogen geen handmatige correcties op deze scores worden aangebracht door spelers tenzij hiervoor toestemming van de leaguecoördinatoren is verkregen.
2. Mocht de automatische scoreverwerking niet functioneren, dan worden door de leaguecoördinatoren scoresheets verstrekt waarop spelers zelf hun scores (frame voor frame) dienen te noteren.
3. De scores van de gespeelde games worden automatisch bijgehouden door het scoreverwerkingssysteem op de bowling 'Bes-X'. Vervolgens worden de scores, handicap, uitslagen en tussenstand van een league automatisch verwerkt door Bes-X. Bes-X is eigendom van Bowling Scheveningen en draait op computers van Bowling Scheveningen.
4. Met tussenkomst van het bowlinghuis kunnen de gegevens in Bes-X door de leaguecoördinatoren of het bestuur worden veranderd wanneer sprake is van een incorrecte scoreverwerking. Wanneer veranderingen worden aangebracht, dan worden de betrokken teamcaptains daarvan direct in kennis gesteld door de leaguecoördinatoren.
5. Mocht de vereniging worden gedwongen of middels het bestuur besluiten om (tijdelijk) van het gebruik van Bes-X af te zien, dan kan gebruik worden gemaakt van het scoreverwerkingssysteem BLS 2010. De licentie van BLS 2010 is in eigendom van de vereniging. Om leagues in BLS of andere programma's te verwerken dienen de scores op de volgende wijze genoteerd te worden tijdens een wedstrijd:
  - a) Behoudens het noteren van de score overeenkomstig artikel 205 van het NBF sportreglement worden de scores van de gespeelde games voorts per wedstrijd genoteerd op een daarvoor door de leaguecoördinatoren uitgereikt wedstrijdformulier.
  - b) Het wedstrijdformulier dient door beide betrokken teamcaptains voor akkoord te worden ondertekend, en onmiddellijk na afloop van de wedstrijd aan de leaguecoördinator(en) te worden overhandigd.
  - c) De scoresheets bevatten de officiële wedstrijdgegevens, totdat het betreffende wedstrijdformulier door beide teamcaptains is ondertekend. Na ondertekening door beide

teamcaptains bevat het wedstrijdformulier de officiële gegevens. De scoresheets dienen tezamen met het wedstrijdformulier bij de leaguecoördinatoren te worden ingeleverd.

- d) Door de leaguecoördinatoren kunnen de gegevens op het wedstrijdformulier worden veranderd:
- wanneer een duidelijke fout is gemaakt bij het invullen
  - wanneer een onjuiste optelling is gemaakt
  - en/of wanneer de gegevens op het wedstrijdformulier niet overeenkomen met die op de scoresheets.
- Wanneer deze verandering door de wordt aangebracht, stelt deze de betrokken teamcaptains daarvan direct in kennis.

9 Wedstrijden en wedstrijdpunten

Artikel 33. Aantal games

1. Per wedstrijd worden er 3 games gespeeld.
2. In geval van een single-event, double-event of trio-event kunnen er meer dan 3 games gespeeld worden (zie jaarplan).

Artikel 34. Tegenstander

3. In de huisleague worden wedstrijden gespeeld tegen een directe tegenstander of tegen alle tegenstanders.
4. Elk team speelt een gelijk aantal wedstrijden tegen elk ander team in de betreffende huisleague.
5. Verder kunnen er ook, bijvoorbeeld in geval van een oneven aantal teams, wedstrijden gespeeld worden tegen een blindscore. Deze blindscore bedraagt het eigen teamgemiddelde.

Artikel 35. Wedstrijdpunten

5. Voor het winnen van een game uit een wedstrijd, alsmede voor het winnen van de gehele wedstrijd, worden wedstrijdpunten toegekend.
6. Per gewonnen game worden één of twee wedstrijdpunten toegekend, voorts worden per serie of wedstrijd vier of acht wedstrijdpunten toegekend. Een game wordt als gewonnen beschouwd, wanneer de score van die game hoger is, dan de score van de betreffende game van de tegenstander. Hetzelfde geldt voor een gewonnen serie of wedstrijd. In het jaarplan is de exacte toekenning van wedstrijdpunten per league opgenomen.
7. Bij gelijk eindigen per game of per wedstrijd wordt het (de) betreffende wedstrijdpunt(en) gedeeld.

Artikel 36. Uitslagen en tussenstanden

1. Het is het streven dat de behaalde wedstrijdpunten en de tussenstand na afloop van elke speeldag bekend worden gemaakt op website van de vereniging en op het prikbord in Bowling Scheveningen. Deze bekendmaking heeft een voorlopig karakter.
2. Indien later mocht blijken, dat de behaalde pinfall per game of over de wedstrijd van een of meer teams een wijziging zou behoeven, dan geschiedt dat alsnog, en wordt zonodig dienovereenkomstig de toekenning van wedstrijdpunten per game of per wedstrijd aangepast.

10 Kampioenschappen prijzen

Artikel 37. Kampioen

1. Kampioen van een huisleague is dat team, dat aan het eind van de huisleague de meeste wedstrijdpunten heeft behaald.

2. Bij gelijk eindigen van een of meerdere teams geldt, dat het team met de hoogste pinfall de hoogste positie toegewezen krijgt. In geval er volgens een handicapsysteem gespeeld wordt, geldt hier de totale pinfall inclusief handicap.

Artikel 38. Prijzen op basis van het team eindklassement

1. De spelers top 50% geëindigde teams van een huisleague komen in ieder geval in aanmerking voor een persoonlijke herinnering.
2. Een speler van een van de eerste drie geëindigde teams komt in aanmerking voor een persoonlijke herinnering, als hij minimaal de helft van het aantal te spelen wedstrijden voor zijn team is uitgekomen.
3. Verder kan het bestuur nog extra prijzen instellen. Deze zijn in het jaarplan opgenomen.

Artikel 39. Prijzen op basis van het individueel eindklassement

1. In het individuele klassement (scratch) komen de eerste drie geëindigde spelers in ieder geval in aanmerking voor een persoonlijke herinnering.
2. Lid 1 van dit artikel geldt voor elk ingesteld individuele klassement (zie aanvullende bepalingen).
3. Ten aanzien van lid 1 en lid 2 van dit artikel geldt dat de spelers minimaal de helft van het aantal te spelen games gespeeld moeten hebben.
4. Verder kan het bestuur nog extra prijzen instellen. Deze zijn in het jaarplan opgenomen.

Artikel 40. Prijzen op basis van het periodeklassement

De spelers van het team dat de meeste punten heeft behaald in de periode van een huisleague komen in ieder geval in aanmerking voor een persoonlijke herinnering.

11 Recht op een plaats, teamnaam en teamcaptain

Artikel 41. Recht op een plaats in een huisleague

Een team behoudt het recht op een plaats in een huisleague, als het merendeel van de spelers zich in de direct daaropvolgende huisleague weer voor datzelfde team aanmeldt.

Artikel 42. Teamnaam

1. Een team speelt in een huisleague onder een naam, die dit team duidelijk onderscheidt van andere teams uit de huisleagues.
2. Deze naam mag de aanduiding van een sponsor zijn.
3. Een team mag gedurende een huisleague slechts éénmaal van naam veranderen en wel als een team zijn naam, die geen aanduiding van een sponsor is, wil wijzigen in een naam, die wel een aanduiding van een sponsor is; of als een team zijn naam, die een aanduiding van een sponsor is, wil wijzigen in een naam, die geen aanduiding van een sponsor is.

Artikel 43. De teamcaptain

1. Tegelijk met de aanmelding van een team voor een huisleague dient te worden opgegeven wie van de spelers gedurende de gehele huisleague als teamcaptain zal optreden.
2. Wanneer de teamcaptain op een speeldag niet aanwezig is, dan treedt een andere speler uit dat team op als vervangend teamcaptain en dient dit als zodanig bij het begin van de wedstrijd bij de leaguecoördinator(en) bekend te worden gemaakt.
3. De teamcaptain is volledig verantwoordelijk voor de gedragingen van de spelers uit het team gedurende een wedstrijd. De teamcaptain draagt er zorg voor, dat hij en zijn teamgenoten in alles zullen meewerken om elke speeldag zo correct mogelijk te laten verlopen.

12 Protesten en de leaguecoördinator(en)

Artikel 44. Indienen van een protest

Protesten kunnen alleen door de teamcaptain worden ingediend.

Artikel 45. Procedure bij een protest

1. Protesten, die het directe spel en scoreverloop betreffen, dienen mondeling te worden ingediend bij de leaguecoördinator(en).
2. Deze mondelinge protesten dienen te worden ingediend bij voorkeur onmiddellijk, maar in elke geval 15 minuten, nadat de aanleiding voor het protest zich heeft voorgedaan. Doet de aanleiding voor een protest zich tijdens een game voor, dan kan het protest nog uiterlijk binnen 15 minuten na afloop van die game worden ingediend.
3. De leaguecoördinator(en) stelt de teamcaptain van de tegenpartij en/of andere betrokken teamcaptains van het ingediende protest in kennis.
4. Naar aanleiding van het bij hem ingediende protest neemt/nemen de leaguecoördinator(en) aan de hand van het huisleaguereglement en het NBF sportreglement, eventueel in overleg met het verenigingsbestuur, een beslissing, welke direct wordt medegedeeld aan de betrokken teamcaptain(s). Dit besluit is, mits niet in strijd met genoemde reglementen, bindend.

Artikel 46. Leaguecoördinator(en)

Zie artikel 6 van het algemeen reglement.

13 Financiën en slotbepalingen

Artikel 47. Huisleaguegeld

1. Bij aanmelding van een team voor een huisleague kan een bedrag aan organisatiekosten verlangd worden.
2. Voor elke speeldag van een huisleague is elk team een door het verenigingsbestuur vast te stellen bedrag verschuldigd, het leaguegeld, bestaande uit baanhuur en prijzengeld (zie jaarplan).
3. Dit bedrag dient vóór aanvang van de wedstrijd aan de leaguecoördinator(en) te zijn overhandigd.
4. *Een meerderheid van de aanwezigen op de ALV van 19 juni 2016 gaat niet akkoord met het voorstel van een kosteloze afmeldtermijn van 1 week, en is van mening dat er voor specifieke zaken (doch wel goed omschreven) een andere termijn moeten gaan gelden. In de praktijk blijkt een kosteloze afmeldtermijn helemaal niet meer tot de mogelijkheden te behoren. De vereniging beschikt niet over inkomsten en financiële middelen om de kosten bij afmelding te dragen. Hierdoor blijft de regel uit het reglement dat tot en met seizoen 2015-2016 van toepassing was ook van kracht in dit reglement. Deze regel luidt: Elk ingeschreven team verplicht zich bij niet of onvolledig verschijnen het verschuldigde bedrag aan speelkosten per speelavond te voldoen.*
5. De spelers van een team van een huisleague zijn hoofdelijk aansprakelijk voor de verplichtingen, die in de leden 1 tot en met 4 van dit artikel bedoeld worden.

Artikel 48. Uitzonderingen op het Huisleaguereglement

In gevallen van overmacht zijn uitzonderingen op de bepalingen in dit huisleaguereglement mogelijk en/of kan overtreding van de bepalingen in dit huisleaguereglement tot gevolg hebben, zulks ter beoordeling van in eerste instantie de leaguecoördinator(en) en in laatste instantie het bestuur.

Deel 3 – Algemene Regels NBF Sportreglement

In de statuten van Bowlingvereniging HBB Scheveningen is bepaald dat de vereniging zich onderwerpt aan de statuten, reglementen en besluiten van de Nederlandse Bowling Federatie (NBF), voor zover deze op de vereniging van toepassing zijn. (artikel 2, lid 3).

Dit geldt ook voor het NBF Sportreglement. Voor de volledigheid zijn de algemene regels uit het NBF Sportreglement overgenomen in deel 3 van dit document. Deze regels zijn, onder voorbehoud van wijzigingen in het NBF Sportreglement, van kracht op wedstrijden van HBB. Bij tegenstrijdigheden zijn de NBF reglementen leidend.

Deze NBF regels staan in dit document onder dezelfde artikelnummers vermeld als in het NBF Sportreglement juni 2016. De artikelen zijn afkomstig uit hoofdstuk 2 'Algemene Regels' van het NBF Sportreglement. Voor alle overige regels en artikelen dient een ieder het NBF Sportreglement erbij te pakken.

De artikelen waarvan door de NBF bij interne wedstrijden mag worden afgeweken, zijn in het NBF sportreglement gemerkt met (*) na het artikelnummer. Indien in deel 2 'het Sportreglement HBB' geen specifieke regel is opgenomen over een NBF artikel waarvan mag worden afgeweken, dan is het artikel uit het NBF Sportreglement van toepassing op leagues van Bowlingvereniging HBB Scheveningen.

Artikel 100. Inhoud en reikwijdte van het NBF Sportreglement

1. Het sportreglement bevat de sport- en wedstrijdregels, evenals andere op de bowlingsport betrekking hebbende bepalingen, welke van toepassing zijn op de beoefening van de bowlingsport door de leden van de Nederlandse Bowling Federatie en voor zover deze beoefening verder nog onder haar toezicht en/of sanctionering valt.
2. De leden-rechtspersonen kunnen voor interne wedstrijden afwijkende en/of aanvullende reglementen hanteren, zoals voor huisleagues de zogenaamde huisleaguereglementen. Onder een interne wedstrijd wordt verstaan een wedstrijd waaraan uitsluitend door leden van één en hetzelfde lid-rechtspersoon kan worden deelgenomen.
3. De artikelen waarvan bij interne wedstrijden mag worden afgeweken, zijn in dit reglement gemerkt met (*) na het artikelnummer.
4. In alle gevallen waarin dit sportreglement niet voorziet en in die gevallen waarin op enig moment de strikte toepassing van dit reglement naar de mening van het bondsbestuur, schadelijk is voor de NBF en/of haar leden, beslist het bondsbestuur. Het bondsbestuur doet dit in voorkomende gevallen met grote terughoudendheid en in de geest van dit reglement.

14 Algemene spelregels (H2. Par. 1)

Artikel 200. Een frame en een game.

1. Een game bestaat uit 10 frames. De eerste 9 frames bestaan elk uit maximaal 2 worpen. Wanneer in een van deze frames met een eerste worp een strike wordt gegooid, dan vervalt de tweede worp van dat frame. De tiende frame bestaat eveneens uit 2 worpen, behoudens in geval van een strike of spare.
2. De eerste worp in elk frame wordt gericht op een volledige en correcte opstelling van 10 pins, terwijl de tweede worp in elk frame gericht wordt op de pins, die na de eerste worp van dat frame zijn blijven staan en/of volgens dit reglement behoren te blijven staan.
3. Wanneer in het tiende frame een strike wordt gegooid, dan dienen op dezelfde baan onmiddellijk nog 2 extra worpen te worden gedaan. De eerste van deze 2 worpen wordt gericht op de volledige en correcte opstelling van 10 pins. De tweede extra worp wordt gericht op de pins, die na de eerste extra worp zijn blijven staan en/of volgens dit reglement behoren

te blijven staan. Wordt met de eerste extra worp een strike gegooid, dan wordt ook de tweede worp gericht op de volledige en correcte opstelling van 10 pins.

4. Wanneer in het tiende frame een spare wordt gegooid, dan dient op dezelfde baan onmiddellijk nog een extra worp te worden gedaan. Deze extra worp wordt gericht op de volledige en correcte opstelling van 10 pins.
5. De eventuele extra worp(en) in het tiende frame dient (dienen) onmiddellijk te worden benut, en wel voordat een andere speler of een medespeler aan de volgende beurt begint. Wordt hieraan niet voldaan dan komt (komen) de extra worp(en) te vervallen.

Artikel 201. Strike.

1. Er is sprake van een strike, wanneer een speler de volledige en correcte opstelling van 10 pins met een eerste en tevens geldige worp heeft omgegooid.
2. De met een strike behaalde score is gelijk aan 10 plus het aantal pins, dat door de speler met zijn daaropvolgende 2 worpen wordt omgegooid.
3. Een strike wordt genoteerd door het symbool (X) of ( ) te plaatsen in het linker scorevakje van het betreffende framevak.
4. De totaalstand in elk frame, waarin een strike is gegooid moet worden opengelaten, totdat de speler zijn daaropvolgende 2 worpen heeft gedaan.

Artikel 202. Spare.

1. Er is sprake van een spare, wanneer een speler met zijn tweede en tevens geldige worp in een frame alle pins omgooit, die na zijn eerste worp zijn blijven staan.
2. De met een spare behaalde score is gelijk aan 10 plus het aantal pins dat door de speler met zijn eerste daaropvolgende worp wordt omgegooid.
3. Een spare wordt genoteerd door het symbool (/) of ( ) te plaatsen in het rechter scorevakje van het betreffende framevak.
4. Het aantal pins, dat met de eerste worp in een frame omgegooid wordt, en wel voordat de speler een spare gooit, wordt genoteerd in het linker scorevakje van het betreffende framevak.
5. De totaalstand in elke frame, waarin een spare is gegooid, moet worden opengelaten, totdat de speler zijn daaropvolgende worp heeft gedaan.

Artikel 203. Misser.

1. Er is sprake van een misser, wanneer een speler er na de 2 worpen in één frame niet in is geslaagd alle 10 pins om te gooien.
2. Het aantal pins, dat met de eerste worp van een frame is omgegooid, wordt voordat de speler zijn tweede worp van dat frame doet, genoteerd in het linker scorevakje van het betreffende framevak. In geval van een misser wordt het aantal pins, dat met de tweede worp van dat frame is omgegooid onmiddellijk daarna in het rechter scorevakje van het betreffende frame genoteerd, terwijl de totaalstand tot en met dat frame eveneens onmiddellijk na die tweede worp wordt ingevuld.
3. Indien in een worp geen enkele pin wordt omgegooid, dan wordt dat in het betreffende framevak genoteerd met het symbool (-).

Artikel 204. Split.

1. Onder een split verstaan we een opstelling van pins, die zijn blijven staan na de eerste en tevens geldige worp in een frame welke opstelling zodanig is dat de headpin (pin nummer 1) is omgegooid en er:
  - a) tussen 2 of meer resterende pins ten minste 1 pin is weggevallen, bijv.: 7-9 of 3-10;
  - b) voor 2 of meer resterende pins ten minste 1 pin is weggevallen, bijv.: 5-6.
2. Een split wordt aangegeven door een cirkel te plaatsen om het aantal pins, dat met de eerste worp van het betreffende frame is omgegooid, en dat genoteerd is in het linker scorevakje van het betreffende framevak.

3. Wanneer er in het frame sprake is van een split, dan geschiedt de notering van het aantal omgegooide pins en van de totaalstand geheel volgens artikel 202, indien in dat frame een spare wordt gegooid, of volgens artikel 203, indien dat frame in een misser resulteert.

Artikel 205. Het noteren van een score.

1. Voor het automatisch noteren van een score mag gebruik gemaakt worden van goedgekeurde automatische scoreverwerking.
2. De scores kunnen worden bijgehouden door 1 of meerdere spelers die aan de wedstrijd deelnemen of door een aparte scorekeeper indien het bowlingcentrum niet is voorzien van een automatische score-verwerking of als dit niet goed functioneert.
3. Indien het bowlingcentrum is voorzien van een automatische scoreverwerking mogen door de spelers geen handmatige correcties op deze scores worden aangebracht, tenzij hiervoor toestemming van de wedstrijdleider is verkregen.

Artikel 206. Geldige worp.

Er is sprake van een geldige worp, wanneer de speler de bal loslaat en de bal de foutlijn passeert, terwijl de bal voorts volledig met handkracht moet zijn gegooid, zonder enig hulpmiddel, noch in de bal, noch hieraan toegevoegd.

Artikel 207. Ongeldig verklaarde worp (dead ball).

1. Een worp wordt ongeldig, in de zin van niet gegooid verklaard, wanneer zich een of meer van de volgende omstandigheden voordoen:
  - a) indien, onmiddellijk nadat een speler een bal heeft gegooid en voordat het veeghek omlaag is, de betreffende speler of een van zijn teamleden wordt gewezen op het feit dat een of meer pins ten onrechte in de opstelling van de pins hebben ontbroken;
  - b) wanneer pins, waarop een speler zijn worp richt, op de een of andere wijze worden bewogen of omgestoten, terwijl de speler met zijn worp bezig is en voordat de bal de pins bereikt;
  - c) wanneer een speler op de verkeerde baan of niet op zijn beurt gooit met behoud van het bepaalde in artikel 221, respectievelijk artikel 222;
  - d) wanneer een pinopzetter pins verwijderd of aanraakt, terwijl deze pins nog rollen of voordat de bal de pins bereikt;
  - e) wanneer tijdens een worp blijkt dat een of meerdere pins op de baan of in de goot lagen ofwel tegen een van de kickbacks aanleunden (dead wood).
2. In de navolgende gevallen kan de speler zelf beslissen of zijn worp ongeldig moet worden verklaard. Hij moet deze beslissing echter wel onmiddellijk na de betreffende worp nemen:
  - a) wanneer het lichaam van de speler door een andere speler, door een toeschouwer of door een bewegend voorwerp wordt aangeraakt, terwijl hij met zijn worp bezig is en voordat de bal de pins bereikt;
  - b) wanneer de bal van de speler met enig vreemd obstakel in aanraking komt.
3. Een worp kan alleen dan ongeldig worden verklaard indien de grond of de gronden daarvoor, zoals in lid 1 en 2 genoemd met zekerheid is of zijn waargenomen door ten minste één ander niet belanghebbende aanwezig persoon dan de betrokken speler zelf. De beslissing van de wedstrijdleider is in deze doorslaggevend.
4. Wanneer een worp in overeenstemming met het bovenstaande ongeldig is verklaard, dient allereerst de oorzaak daarvan te worden verholpen. Vervolgens dienen de pins, waarop de ongeldig verklaarde worp was gericht en/of had moeten zijn gericht, opnieuw te worden opgezet, waarna de speler verplicht is om zijn worp opnieuw te doen.

Artikel 208. De opstelling van de pins.

1. De correcte en volledige opstelling van 10 pins is aangegeven in Hoofdstuk 7, artikel 709 van dit reglement.
2. Het is de verantwoordelijkheid van iedere speler om voor het gooien van zijn bal vast te stellen of de opstelling van de pins correct en volledig is. Hij zal er op staan, dat niet correct

opgestelde pins correct worden opgezet, voordat hij zijn worp doet anders geeft hij stilzwijgend toe dat de opstelling van de pins naar genoeg is.

3. In twijfelgevallen beslist de wedstrijdleider of de pins correct staan.
4. Wanneer een pin, die na de eerste worp in een frame is blijven staan, zich niet meer op de oorspronkelijke plaats in de pinopstelling bevindt, kan in de plaatsing van die pin ten behoeve van de tweede worp van dat frame geen wijziging worden aangebracht, tenzij de pinopzetter die pin ten onrechte heeft verplaatst of niet heeft teruggezet op de plaats, waar deze na de eerste worp is blijven staan.

Artikel 209. Het vervangen van beschadigde pins.

1. Wanneer tijdens een game een pin zwaar beschadigd raakt, moet deze onmiddellijk worden vervangen door een andere pin, die zo dicht mogelijk het gewicht en conditie benadert van de overige pins in de set die in gebruik is. De beslissing hierover ligt bij de wedstrijdleiding.
2. Een zwaar beschadigde pin brengt geen verandering in de tot dan toe behaalde score van een speler. Het aantal omgegooide pins wordt geteld, waarna de zwaar beschadigde pin wordt vervangen.

Artikel 210. Geldige pinfall.

1. Geldige pinfall bestaat alleen uit die pins, die werkelijk zijn omgegooid of die ten gevolge van een geldige worp geheel van het baanoppervlak zijn verwijderd.
2. In de hierna te noemen gevallen is in overeenstemming met lid 1 sprake van geldige pinfall:
  - a) wanneer één of meer pins door één of meer andere pins worden omgegooid, welke laatste terugkaatsen vanaf één van de kickbacks (tussenschotten) of vanaf de rearcushion (achterbufferwand) of vanaf het neergelaten veeghek, zolang dit nog niet in een vegende beweging is;
  - b) wanneer één of meer pins met een geldige worp zijn omgegooid en op de baan of in de goot blijven liggen ofwel tegen één van de kickbacks aan blijft leunen. De hier bedoelde pins noemen we dood hout (dead wood). Deze pins moeten worden verwijderd, voordat de volgende worp wordt gedaan;
  - c) indien tijdens een worp onmiddellijk na het gooien van de bal wordt ontdekt, dat één of meer pins niet op de juiste plaats staan doch niet ontbreken, dan is de betreffende worp niettemin geldig en wordt de daarmee behaalde pinfall geteld overeenkomstig artikel 208.

Artikel 211. Ongeldige pinfall.

1. In de navolgende omstandigheden is de betreffende worp weliswaar geldig maar is er sprake van omgegooide pins die niet mogen worden geteld:
  - a. wanneer één of meer pins worden omgegooid of van hun plaats worden gezet door een bal, die voor het bereiken van die pin of pins de baan heeft verlaten;
  - b. wanneer één of meer pins worden omgegooid door een bal die terugkaatst van de rearcushion;
  - c. wanneer één of meer pins worden omgegooid door één of meer andere pins die in aanraking zijn gekomen met het lichaam van de pinopzetter en zijn teruggekaatst;
  - d. wanneer een nog overeind staande pin omvalt doordat deze wordt aangeraakt door de mechanische pinopzetter, of doordat deze worden aangeraakt door het veeghek en/of door weggeveegde omgevallen pins, dan mag de aldus omgevallen pin niet worden geteld en moet deze zondig voor de tweede worp van het betreffende frame weer worden opgezet, en wel op de oorspronkelijke plaats in de pinopstelling (voor de eerste worp van de desbetreffende frame).
  - e. Een pin, die van de baan af is gegooid en door terugkaatsing weer op de baan is komen te staan, moet als een niet omgegooide pin worden beschouwd;
  - f. wanneer bij een worp de foutlijn wordt overschreden, mogen de met die worp omgegooide pins niet worden geteld.

2. Indien de in lid a, b en f beschreven ongeldige pinfall zich voordoet bij de eerste worp, moet voor de tweede worp de volledige pinopstelling aanwezig zijn.

Artikel 212. Overschrijding van de foutlijn.

1. Er is sprake van een foutlijnoverschrijding, indien een speler zolang de bal in het spel is met enig deel van zijn lichaam en/of met wat zich daarop bevindt de foutlijn aanraakt en/of enig ander onderdeel van de banen, de bowlingaccommodatie of het gebouw aanraakt, dat op de foutlijn ligt of voorbij de foutlijn aan de kant van de pins.
2. Een bal is in het spel zodra de bal geworpen is en totdat dezelfde of een volgende speler op de approach stapt voor zijn volgende worp. Wanneer, zolang de bal in het spel is, de foutlijn wordt overschreden, wordt de worp als geldig aangemerkt maar is de daarmee behaalde pinfall ongeldig en dus gelijk aan nul.
3. In geval van foutlijnoverschrijding dient als volgt te worden gehandeld:
  - a) wanneer bij de eerste worp van een frame de foutlijn wordt overschreden dienen alle daarmee omgegooide pins weer te worden opgezet, en mogen alleen de met de tweede geldige worp van dat frame omgegooide pins worden geteld;
  - b) wanneer met de in sub a bedoelde tweede worp alle 10 pins worden omgegooid, moet een spare worden genoteerd;
  - c) wanneer met de in sub a bedoelde tweede worp minder dan 10 pins worden omgegooid, wordt het aantal omgegooide pins genoteerd in het rechter scorevakje van het betreffende framevak;
  - d) wanneer bij de tweede worp van een frame de foutlijn wordt overschreden wordt alleen de met de eerste worp van dat frame behaalde pinfall genoteerd en geteld, vooropgesteld dat bij deze worp geen foutlijnoverschrijding plaats had;
  - e) wanneer bij de eerste worp van het 10e frame de foutlijn wordt overschreden en met de in sub a bedoelde tweede worp alle 10 pins worden omgegooid, doet de betreffende speler een extra worp en behaalt hij de score voor een spare plus het aantal pins dat hij met zijn extra worp heeft omgegooid;
  - f) wanneer de foutlijn wordt overschreden bij de eventuele derde worp van het 10e frame, dan tellen alleen de pins, die met de eerste 2 worpen van dat frame zijn omgegooid.
4. Een foutlijnoverschrijding wordt genoteerd door het symbool (F) te plaatsen in het betreffende scorevakje van het betreffende framevak.
5. Wanneer een speler de foutlijn opzettelijk overschrijdt, tijdens of na de worp dan ontvangt die speler een rode kaart en voor het desbetreffende frame een score van 0 (nul) punten en mag hij in dat frame geen enkele worp meer doen. Ook bij herhalingen ontvangt de speler telkens een rode kaart en wordt voor het betreffende frame een 0 (nul) score genoteerd.
6. Wanneer een speler de foutlijn overschrijdt zonder een worp te verrichten, zijn daar geen gevolgen aan verbonden en mag hij zijn beurt opnieuw beginnen. Bij herhalingen dient door de wedstrijdleider de gele kaart te worden getoond. Indien volgende overtredingen als wangedrag aangemerkt kunnen worden, wordt conform artikel 239 lid 6 gehandeld.

Artikel 213. Het vaststellen van een foutlijnoverschrijding.

1. Voor het vaststellen van foutlijnoverschrijdingen wordt bij elke wedstrijd gebruik gemaakt van goedgekeurde automatische detectors.
2. Wanneer de in het vorige lid bedoelde apparatuur niet aanwezig en/of niet in werking is of wegens ondeugdelijkheid door de wedstrijdleider buiten werking moet worden gesteld, dienen een of meer foutlijnrechters te worden aangewezen, die een zodanige plaats moeten innemen dat hun zicht op de foutlijn niet wordt belemmerd.
3. Voor het geval geen foutlijnrechters zijn aangewezen dienen in een league de teamcaptains van de tegen of naast elkaar bowlende teams de taak van foutlijnrechter op zich te nemen, of moeten deze teamcaptains gezamenlijk iemand aanwijzen, die als foutlijnrechter zal fungeren.

4. Waar dit voor het vaststellen van de foutlijnoverschrijding noodzakelijk wordt geacht, kan de wedstrijdleiding de betreffende bowlingondernemer vragen om de foutlijn duidelijk aan te geven op de muren, kolommen of op enig andere structuur in het bowlingcentrum.
5. Het vaststellen van de foutlijnoverschrijding moet duidelijk waarneembaar geschieden, tijdens de periode dat de bal overeenkomstig artikel 212 lid 2 in het spel is.
6. Wanneer een speler de foutlijn overschrijdt, en dit is duidelijk waargenomen door beide teamcaptains of door een of meer leden van de teams, of individuele spelers die in een wedstrijd op het zelfde banenpaar tegen elkaar spelen, als waarop de foutlijnoverschrijding wordt begaan, of dit is duidelijk waargenomen door de scorekeeper of door een wedstrijdofficial, terwijl de automatische detector of de in lid 2 bedoelde foutlijnrechter zulks niet heeft aangegeven, dan moet toch foutlijnoverschrijding worden vastgesteld en genoteerd.
7. Wanneer een automatische detector of een in lid 2 bedoelde foutlijnrechter foutlijnoverschrijding heeft aangegeven dan is daartegen geen protest mogelijk, tenzij het aantoonbaar is dat de automatische detector niet correct werkt of wanneer het duidelijk is dat de speler in kwestie de foutlijn niet heeft overschreden.
8. Wanneer er in wedstrijden niet in overeenstemming met lid 1 of lid 2 van dit artikel op foutlijnoverschrijding is gelet, kunnen de daarin behaalde scores niet in aanmerking komen voor erkenning door de NBF als bijzonder sportresultaat.

15 Score bepalingen (H2. Par.2)

Artikel 214. Scratch.

Wanneer de aan een game toegekende score gelijk is aan de totale in die game behaalde geldige pinfall, welke geheel is berekend volgens de in artikel 201 t/m 205 aangegeven regels, en wanneer geen extra, niet in die game gegooide pinfall noch op andere wijze extra punten zijn toegevoegd, wordt dit gameresultaat als scratch betiteld.

Artikel 215. Handicap.

1. Onder handicap worden de extra pins verstaan, die op grond van een vastgesteld gemiddelde van de speler in kwestie worden berekend, en die worden toegevoegd aan de door die speler in een game behaalde scratchscore, om het gameresultaat te bepalen. De berekening van het aantal hier bedoelde pins geschiedt aan de hand van een daarvoor opgestelde handicapformule.

Voorbeeld:

De per game aan een speler toe te kennen handicap is gelijk aan een bepaald percentage van het verschil tussen een bepaald richtgetal en het vastgestelde gemiddelde van die speler. Als handicappercentage wordt in de regel 70 %, 80 % of 90 % aangehouden. Het richtgetal wordt in de regel naar boven afgerond tot een veelvoud van 10 is verkregen. Als handicaprichtgetallen zijn gebruikelijk: 170, 180, 190, 200, 210 of 220. De berekende handicap dient op een heel getal uit te komen; eventuele cijfers achter de komma komen te vervallen en worden dus niet naar boven afgerond. De gekozen handicapformule luidt: 70 % van 200 scratch. Aan speler A, van wie het gemiddelde 110 bedraagt, wordt per game een handicap toegekend, die gelijk is aan: 70 % van $(200-110) = 70\% \text{ van } 90 = 63$. Speler B heeft een gemiddelde van 189,3. Hij krijgt per game een handicap van 70 % van $(200-189) = 70\% \text{ van } 11 = 7,7 = 7$. Voor de berekening van de handicap wordt altijd uitgegaan van een heel getal. Alle eventuele cijfers achter de komma vervallen.

2. Aan een individuele wedstrijd mogen geen spelers deelnemen met een hoger startgemiddelde dan het richtgetal uit de gekozen handicapformule.
3. Aan een teamwedstrijd mogen spelers deelnemen met een hoger startgemiddelde dan het richtgetal uit de gekozen handicapformule. Het teamgemiddelde mag echter niet hoger zijn dan het richtgetal uit de gekozen handicapformule. Voor een team met één of meer spelers

met een hoger startgemiddelde dan het richtgetal uit de gekozen handicapformule moet de handicap worden berekend volgens lid 6d.

4. Indien een teamwedstrijd afgesloten wordt met een individuele finale, mag hieraan alleen worden deelgenomen door spelers met een gemiddelde dat lager is dan het richtgetal uit de gekozen handicapformule.
5. Het is toegestaan een grens te stellen aan de hoogte van de per game toe te kennen handicap, ook al zou de gekozen handicapformule tot een hogere handicap leiden.
6. In geval van wedstrijden, waaraan door teams wordt deelgenomen kan de aan een team toe te kennen handicap worden berekend:
  - a) de handicap van de individuele spelers in een team bij elkaar op te tellen;
  - b) de gekozen handicapformule toe te passen op het vastgestelde teamgemiddelde. Het teamgemiddelde wordt berekend door de som van de gemiddelden van de individuele teamleden te delen door het aantal teamleden.

Voorbeeld:

Stel het gemiddelde is 160. De handicap voor het team wordt dan bijvoorbeeld 80 % van (200-160) = 32 per game per speler. Voor het team wordt de handicap vastgesteld door de handicap per speler te vermenigvuldigen met het aantal spelers.

Artikel 216. Wedstrijdpunten.

Wanneer een speler of een team één of meer games speelt tegen een directe tegenstander, dan dient dit op één banenpaar te geschieden.

- a) Het resultaat wordt uitgedrukt in wedstrijdpunten dat verschillend is naarmate die game werd gewonnen, gelijkgespeeld of verloren.

Voorbeeld:

het meest gebruikelijk is om daarbij de wedstrijdpunten als volgt toe te kennen:

gewonnen game: 2 punten		gewonnen game: 1 punt;
gelijkgespeelde game: 1 punt	of	gelijkgespeelde game: ½ punt;
verloren game: 0 punten		verloren game: 0 punten.

- b) Tevens kunnen aan een game bonuspins worden toegekend.

Voorbeeld:

het meest gebruikelijk is daarbij om de bonuspins als volgt toe te kennen:

gewonnen game: 10 pins		gewonnen game: 20 pins;
gelijkgespeelde game: 5 pins	of	gelijkgespeelde game: 10 pins;
verloren game: 0 pins		verloren game: 0 pins.

Verder kunnen dan nog bonuspins toegekend worden voor:

een game van 200 tot 250: 5 pins;
 een game van 250 of hoger: 10 pins.

Artikel 217. Eindrangschikking.

1. Het vaststellen van de eindrangschikking, van de prijswinnaars en van de algemene winnaar of kampioen van ieder event en/of van de gehele wedstrijd dient te geschieden aan de hand van de gameresultaten, als bedoeld in de artikelen 214, 215 en 216 met behoud van de navolgende bepalingen.
2. Bij het vaststellen van de eindrangschikking, van de prijswinnaars en van de algemene winnaar of kampioen van ieder event en/of van de gehele wedstrijd bestaan de navolgende mogelijkheden:
  - a) er is geen finale event; in dat geval geschiedt de hier bedoelde vaststelling van de totale score, die per speler is behaald over alle games van het betreffende event en/of over alle games van alle daartoe aangewezen events van de gehele wedstrijd;
  - b) er is wel een finale event of er zijn meer finale events; in dat geval kan de hier bedoelde vaststelling geschieden aan de hand van de totale score, die per speler is behaald over alle games van alleen dat of die finale events, of over alle games van de daartoe

aangewezen voorgaande events en van dat of die finale events tezamen. Het bepaalde in het voorgaande lid is niet van toepassing op de eventuele speciale prijzen, als bedoeld in artikel 533.

Artikel 218. Ex aequo.

1. Wanneer 2 of meer spelers of teams in een wedstrijd gelijk eindigen, dan wordt de volgorde van deze spelers of teams bepaald door de totale pinfall (scratch), die door deze spelers of teams is behaald over alle games van deze wedstrijd.
2. De speler (het team) met de hoogste pinfall (scratch) krijgt de hogere positie toegewezen.
3. Indien de in het eerste lid bedoelde beslissingsregel geen uitkomst biedt, kan de eindrangschikking als volgt worden bepaald:
  - a) aan de gelijk geëindigde spelers of teams wordt dezelfde positie toegewezen (zij worden bijvoorbeeld gezamenlijk eerste, tweede, etcetera), terwijl de opvolgende positie komt te vervallen, de bij deze posities behorende prijzen mogen evenredig over de gelijkgeëindigde spelers of teams worden verdeeld;
  - b) de gelijkgeëindigde spelers of teams spelen een extra game waarna de hoogste score recht geeft op de hogere positie; indien dan ook nog geen beslissing is gevallen, treedt de bepaling sub c in werking;
  - c) de gelijkgeëindigde spelers of teams spelen een negende en tiende frame, waarna de hoogste score over deze 2 frames recht geeft op de hogere positie; een en ander net zo lang, tot een beslissing is gevallen.
4. Indien de in het eerste lid genoemde beslissingsregel geen uitkomst biedt, dient de in het derde lid, sub c, genoemde procedure te worden gevolgd, tenzij in het reglement van de betreffende wedstrijd gekozen is voor de procedure in het derde lid, sub a of sub b.
5. Indien in een wedstrijd 2 of meer spelers of teams gelijk eindigen na een voorronde en zich plaatsen voor de volgende ronde kan de volgorde bepaald worden volgens de procedure in het derde lid sub c of door het kleinste verschil te bepalen tussen de hoogste en de laagste game van de games welke voor plaatsing in die voorronde van de betreffende spelers of teams bepalend zijn, als dit verschil ook gelijk is, beslist de wedstrijdleiding door loting.
6. Een voorronde is die fase van de wedstrijd die voor de geplaatste deelnemers aan deze fase toegankelijk is. Dit houdt dus in dat onder het begrip voorronde ook kwartfinales en halve finales van een wedstrijd worden verstaan.

16 Speelwijze en baanindeling (H2. Par. 3)

Artikel 219. Speelwijze.

1. Voor het spelen van bowlingwedstrijden mag gebruik gemaakt worden van de volgende speelwijzen:
  - a. de speelwijze, waarbij een game in zijn geheel op één baan van een banenpaar wordt gespeeld, wordt aangeduid als de Europese speelwijze of als Europees systeem.
  - b. de speelwijze, waarbij een game in zijn geheel op één banenpaar wordt gespeeld en waarbij na ieder frame van die game door de speler(s) van baan wordt gewisseld, wordt aangeduid als de Amerikaanse speelwijze of Amerikaans systeem. In geval van de Amerikaanse speelwijze dient het tiende frame van een game in zijn geheel, dat wil zeggen inclusief de eventuele extra worp(en), op één baan te worden voltooid.
  - c. Match Play Style is een speelwijze, die in individuele events met een directe tegenstander per game, kan worden gevolgd. Deze speelwijze is geheel gelijk aan de Amerikaanse speelwijze, met uitzondering van het volgende: De speler, aan wie de linkerbaan van een banenpaar is toegewezen, begint en speelt één frame, waarna zijn tegenstander 2 frames achter elkaar speelt. Vervolgens speelt elke speler, wanneer hij aan de beurt is, telkens 2 frames achter elkaar. De speler die met het spelen van één frame van start is gegaan, beëindigt zijn game ten slotte door eveneens één frame te

- spelen, welk tiende frame hij in zijn geheel voltooit op de rechterbaan van het banenpaar.
2. Naast de wedstrijdvormen waarbij de rangschikking bepaald wordt aan de hand van de scratchscore of de scratch + handicapscore over een vooraf bepaald aantal games, kunnen ook de volgende wedstrijdvormen gehanteerd worden:
    - a. Een Round Robin is een wedstrijdvorm, waarbij alle spelers of teams, die zich voor deze ronde hebben geplaatst of allen die zich voor een poule hebben geplaatst, een game tegen elke tegenstander uit die ronde of poule spelen. Hieraan kan nog één game, een zogenaamde position round worden toegevoegd. In deze position round speelt de als eerste geplaatste tegen de als tweede geplaatste, de derde tegen de vierde, enzovoort. Hiervoor is de stand tot het moment van de position round bepalend. Voor een gewonnen of gelijkgespeelde wedstrijd, alsook voor hoge scores, kunnen wedstrijdpunten en/of bonuspins worden toegekend in overeenstemming met artikel 216. De eindrangschikking wordt ook in overeenstemming met artikel 216 bepaald.
    - b. Een Elimination Final is een wedstrijdvorm, waarbij in elke ronde alle spelers of teams een wedstrijd over één of meer games tegen een directe tegenstander spelen. De verliezer(s) van een dergelijke wedstrijd wordt/worden uit de wedstrijd geëlimineerd en de winnaars plaatsen zich voor de volgende ronde. Het is ook mogelijk, dat de verliezers in een zogenaamde verliezersronde nog een herkansing krijgen. Een tweede verlieswedstrijd betekent onherroepelijk eliminatie.
    - c. Een Stepladder finale is een finale, waarbij de laagst geklasseerde speler één of meer games speelt tegen de juist daarboven geklasseerde speler. De winnaar van deze wedstrijd speelt daarna tegen de daaropvolgende geklasseerde speler de volgende wedstrijd. Dit gaat zo door totdat uiteindelijk een wedstrijd gespeeld wordt tegen de als eerste geklasseerde speler. De hoogst geklasseerde speler mag steeds beslissen wie er op welke baan met de wedstrijd begint.
    - d. De Baker teamspeelwijze is een speelwijze waarbij iedere speler van een team (five men, four men, trio of double team) achtereenvolgens een volledig frame speelt, totdat een volledige game is gespeeld. De speler van het tiende frame neemt ook de eventuele extra worpen voor zijn rekening. De speelvolgorde dient voor aanvang van een game vastgesteld te worden. De Baker teamspeelwijze wordt geheel volgens Europees systeem gespeeld. Bij de Baker teamspeelwijze mogen ook wedstrijdpunten en/of bonuspins worden toegekend in overeenstemming met artikel 216.
  3. Bij een Stepladder finale, een Round Robin en een Elimination Final mogen wedstrijdpunten en/of bonuspins worden toegekend in overeenstemming met artikel 216. Deze finales mogen naar keuze volgens de in lid 1 genoemde speelwijzen gespeeld worden.

Artikel 220. Baanindeling.

1. De baanindeling dient steeds zodanig te zijn, dat elke speler of team:
  - a) in geval van Europese speelwijze na elke game van baan wisselt, en zoveel mogelijk op verschillende banen speelt. Uitzondering hierop zijn wedstrijden waarbij op een banenpaar tegen een directe tegenstander gespeeld wordt.
  - b) in geval van Amerikaanse speelwijze of Match Play Style na één of 2 games van banenpaar wisselt, waarbij zoveel mogelijk op verschillende banenparen gespeeld wordt. Uitzondering hierop zijn wedstrijden waarbij op een banenpaar tegen een directe tegenstander gespeeld wordt.
  - c) in geval van een Stepladder finale steeds op één banenpaar speelt.
2. In geval van een single event mogen maximaal 2 spelers tegelijkertijd op dezelfde baan van start gaan.
3. In geval van een team event mogen niet meer spelers tegelijkertijd op een baan van start gaan dan het aantal spelers, dat één team bevat.
4. Bij een single event, met 2 spelers op een baan dienen te allen tijde 2 spelers op een baan te spelen. Bij het ontbreken van een tweede speler dient een zogenaamde pacer (een speler van

wie de score niet meetelt) door de organisatie te worden ingezet of men dient de alleenstaande speler te koppelen aan de eerste speler van een naastliggende baan.

5. Een speler die als pacer heeft deelgenomen aan een toernooi of een kampioenschap mag in een later stadium niet meer aan hetzelfde toernooi of hetzelfde kampioenschap deelnemen. Indien bij een toernooi re-entry is toegestaan mag een speler die als pacer heeft meegedaan wèl aan hetzelfde toernooi (blijven) deelnemen, doch uitsluitend met de scores van zijn wedstrijdgames.

Artikel 221. Bowlen op de verkeerde baan.

1. Wanneer door slechts één speler of wanneer door de eerste spelers van beide teams die op één banenpaar bowlen op de verkeerde baan wordt gebowld, en wanneer deze fout ontdekt wordt, voordat een andere speler op de betreffende baan of banen heeft gebowld, worden de worpen in kwestie ongeldig verklaard en is (zijn) de betreffende speler(s) verplicht op de juiste baan (banen) opnieuw te bowlen.
2. Wanneer de fout niet tijdig wordt ontdekt, blijft (blijven) de tot dan toe behaalde score(s) onveranderd staan, en wordt (worden):
  - a) de game in geval van Amerikaanse speelwijze ongewijzigd uitgespeeld, terwijl de volgende game op de daarvoor geplande baan wordt gestart;
  - b) de resterende frames in geval van Match Play Style onmiddellijk na het ontdekken van de fout op de geplande banen verder gespeeld;
3. de game ingeval van Europese speelwijze onmiddellijk na het ontdekken van de fout op de juiste baan verder gespeeld.
4. Wanneer een speler tijdens een game op een verkeerde baan gooit nadat hij oorspronkelijk op de juiste baan gestart is, wordt zijn worp ongeldig verklaard en mag hij zijn worp herhalen op de juiste baan.

Artikel 222. Het spelen in volgorde.

1. Wanneer 2 of meer spelers tegelijkertijd op één baan of één banenpaar bowlen, dan spelen zij frame voor frame na elkaar en doet iedere speler op zijn beurt het aantal worpen, waarop hij in zijn frame recht heeft. De spelers bowlen daarbij steeds in de volgorde, zoals voor aanvang van de game is aangegeven.
2. Laat de betreffende speler toch de op hem volgende speler voorgaan dan komt het betreffende frame te vervallen.
3. Wanneer een speler voor zijn beurt gooit, zonder dat er sprake is van voor laten gaan dan wordt de worp, van de speler die voor zijn beurt gooit, ongeldig verklaard. De eventuele extra worp(en) in het 10e frame dient (dienen) in dit geval onmiddellijk te worden benut, en wel voordat de volgende speler aan zijn frame begint. Laat de betreffende speler toch de op hem volgende speler voorgaan, dan komt (komen) zijn extra worp(en) te vervallen.

Artikel 223. Een onderbroken game.

Bij een machinestoring of een ander voorval met betrekking tot de betreffende baan of banen kan de wedstrijdleader besluiten een game of serie op een andere baan respectievelijk op een ander banenpaar te doen spelen of voltooien dan oorspronkelijk was gepland. Een al begonnen game of serie wordt hervat, ook wanneer dit op een andere datum geschiedt, op het punt waar deze was onderbroken.

Artikel 224. Voorrang bij het bowlen.

1. Wanneer een speler op het punt staat om op de approach te stappen ten einde aan zijn worp te beginnen:
  - a) heeft hij voorrang op iedere andere speler van de baan direct links van hem, die tegelijkertijd op de approach wil stappen om aan zijn worp te beginnen;
  - b) moet hij voorrang geven aan iedere andere speler van de baan direct rechts van hem, die tegelijkertijd op de approach wil stappen om aan zijn worp te beginnen.

2. Een speler is verplicht voorrang te verlenen aan elke speler op de direct aangrenzende linker- en/of rechterbaan, die al aan zijn worp begonnen is of die al eerder op de approach klaarstond om aan zijn worp te beginnen. De eerstbedoelde speler moet in dit geval voor de approach wachten tot de speler rechts of links van hem zijn worp heeft voltooid.
3. Een speler is verplicht na elke worp de approach zo spoedig mogelijk te verlaten en deze vrij te maken voor andere spelers.

Artikel 225. Vertraging, langzaam bowlen.(*)

1. Er mag geen ongegronde vertraging ontstaan bij het begin noch in de voortgang van enige game of serie. Indien een speler of team na een hiertoe gedane aanzegging door de wedstrijdleider weigert om met de game verder te gaan en/of de vertraging op te heffen, moet door de wedstrijdleider de witte kaart worden getoond. Bij het niet opheffen van de vertraging of bij een volgende overtreding wordt een gele kaart getoond. Voor de derde overtreding wordt de rode kaart getoond en voor de frame in kwestie een score van nul punten genoteerd. Bij een volgende overtreding van deze bepaling in hetzelfde blok of speeldag wordt steeds een rode kaart getoond en voor het betreffende frame een nul score genoteerd.
2. Een speler moet op de approach klaar staan om te gaan bowlen en mag niet wachten met zijn aanloop of worp, wanneer de baan direct rechts van hem en de baan direct links van hem vrij zijn. Wanneer een speler zich niet houdt aan het zojuist gestelde, en mede gelet op artikel 224, lid 1, maakt hij zich schuldig aan langzaam bowlen. Onder vrij wordt in deze verstaan, dat niemand op bedoelde baan of approach zichtbaar aanwezig is.
3. In geval van het bowlen volgens de Amerikaanse Speelwijze hoeft een team (of de spelers van een baan) pas te wisselen van baan en door te gaan met het volgende frame, indien alle spelers van dat team (of van die baan) een frame hebben beëindigd. In dit geval is lid 2 van dit artikel pas van toepassing, als alle spelers van een team klaar zijn met een frame.

Artikel 226. Te laat aanwezig. (*)

Een speler of team die/dat te laat speelgereed op de baan staat, begint de desbetreffende wedstrijd bij het frame van de game, dat volgt op het laatste frame, dat door de directe tegenstander of team in zijn geheel is voltooid. De frames, games en/of wedstrijden, die door de verlate speler of door het verlate team niet zijn gespeeld, kunnen niet worden ingehaald en krijgen een score van 0 (nul).

Artikel 227. Stoppen tijdens wedstrijd. (*)

1. Wanneer een speler een game niet kan uitspelen, omdat deze daartoe niet in staat is vanwege een blessure of een niet voorziene noodtoestand, en voor deze speler is bij een team wedstrijd geen speelgerechtigde vervanger voorhanden, dan telt voor die game de score over de al gespeelde frames plus 9 pins voor elke nog niet gespeeld frame. Dit geldt niet voor opvolgende games. Deze speler is gerechtigd in een volgende game weer te starten. Indien hij later weer geblesseerd uitvalt wordt voor hem een 0 (nul) score genoteerd in de betreffende frames.
2. Indien wel een vervanger aanwezig is, wordt de individuele score over de game in kwestie toegekend aan de speler, die met de game is begonnen, doch komt niet in aanmerking voor erkenning als bijzonder sportresultaat.
3. Een vervangen speler is tijdens die wedstrijd of op die speeldag in geval van een nationale league, niet meer speelgerechtigd.
4. Wanneer een speler een game geheel uit vrije wil niet uitspeelt, dan telt voor die game alleen de score over de al gespeelde frames en games.
5. Indien een speler uit vrije wil een game niet aanvangt of niet uitspeelt, is deze speler tijdens die wedstrijd of speeldag in geval van een nationale league, niet meer speelgerechtigd.

Artikel 228. Ingooien. (*)

1. Voor aanvang van een wedstrijd of in geval van een nationale league van een speeldag, heeft elke speler recht op 2 ingooiframes.

2. Verdere ingooiballen op de wedstrijdbanen zijn alleen toegestaan voor de aanvang van de eerste game van de wedstrijd, echter alleen voor eigen rekening en/of indien het bowlingcentrum daarvoor de gelegenheid geeft.
3. Indien naast de wedstrijdbanen nog banen vrij zijn, is het de buiten de opstelling gelaten spelers toegestaan op deze banen in te gooien, echter alleen voor eigen rekening en/of indien het bowlingcentrum daarvoor gelegenheid geeft.
4. Tijdens een nationale league speeldag is tussentijds ingooien alleen toegestaan wanneer er in het bowlingcentrum geen ingooibanen (al of niet voor eigen rekening) beschikbaar zijn. Het tussentijds ingooien mag dan alleen gedaan worden door nieuw op te stellen spelers en alleen op de baan (banen) die het team verlaat. Er mogen niet meer dan 2 frames worden ingegooid.

17 Protesten (H2. Par.4)

Artikel 229. Mondelinge protesten. (*)

1. Protesten kunnen alleen door de betrokken speler of in geval van een team event, door de betrokken teamcaptain worden ingediend.
2. Protesten die het directe spel- en scoreverloop betreffen, dienen mondeling te worden ingediend bij de wedstrijdleader.
3. Deze mondelinge protesten dienen te worden ingediend bij voorkeur onmiddellijk, maar in elk geval binnen 15 minuten, nadat de aanleiding voor het protest zich heeft voorgedaan. Doet de aanleiding van het protest zich tijdens een game voor, dan kan het protest nog uiterlijk binnen 15 minuten na afloop van die game worden ingediend. Direct na afloop van een serie of event hebben de deelnemers 15 minuten tijd, protest aan te tekenen tegen de gepubliceerde tussenstand of eindstand. Deze 15 minuten gaan in op het moment van publicatie.
4. De wedstrijdleader stelt de overige betrokkenen van het protest op de hoogte.
5. Naar aanleiding van het bij hem ingediende protest neemt de wedstrijdleader, indien mogelijk een beslissing, welke hij direct meedeelt aan de betrokkenen. Indien de wedstrijdleader niet onmiddellijk tot een beslissing kan komen laat hij de wedstrijd zoveel mogelijk zodanig afspelen of vastleggen, dat hij na afloop zonder bezwaar een verantwoorde beslissing kan nemen. Bijvoorbeeld in geval van een overstreden foutlijnoverschrijding.
6. Protesten die het directe spel- en scoreverloop betreffen maar die niet mondeling en/of binnen de voorgeschreven tijd bij de wedstrijdleader zijn ingediend, kunnen niet later nog schriftelijk aanhangig worden gemaakt.
7. De wedstrijdleader maakt van elk mondeling en reglementair bij hem ingediend protest een beknopt verslag, waarin een korte omschrijving van het protest zelf is opgenomen, met zijn beslissing en de motivering daarvoor, evenals het(de) standpunt(ten) van betrokkene(n).

Artikel 230. Schriftelijke protesten. (*)

1. Protesten, die niet het directe spel- en scoreverloop betreffen, evenals protesten die betrekking hebben op het niet speelgerechtigd zijn van spelers moeten schriftelijk, ondertekend en met redenen omkleed worden ingediend bij het bondsbureau.
2. Deze schriftelijke protesten moeten uiterlijk 7 dagen nadat de aanleiding tot het protest zich heeft voorgedaan, op het bondsbureau zijn ontvangen.
3. Schriftelijke protesten, mits reglementair ingediend, worden in behandeling genomen door het bondsbestuur, tenzij daarbij sprake is van overtreding van de wedstrijdbepalingen of van een andere overtreding.
4. Het bondsbestuur treedt bij zijn beslissing niet in de beslissing(en) van de wedstrijdleaders, behoudens in het geval van het niet speelgerechtigd zijn van spelers.
5. De beslissing van het bondsbestuur betreffende een schriftelijk protest is bindend en zal binnen 14 dagen na het indienen van het schriftelijke protest worden bekendgemaakt aan betrokkenen.

Artikel 231. Voorlopige worp.

1. Wanneer er een protest bij de wedstrijdleider wordt ingediend betreffende een foutlijnoverschrijding of de geldigheid van pinfall, dat niet onmiddellijk kan worden opgelost, moet door de speler in kwestie een voorlopige worp worden gedaan of zonodig een voorlopig frame worden gespeeld. Hierbij gelden de volgende voorschriften;
  - a) wanneer het protest betrekking heeft op de eerste worp van een frame, moet de speler zijn frame afmaken en daarna direct op dezelfde baan een geheel nieuwe frame spelen.
  - b) wanneer een protest betrekking heeft op de vraag of de speler voor zijn eerste worp een strike dan wel een minder aantal pins mag noteren, moet(en) de omstreden pin(s) die volgens het protest had(den) moeten blijven staan, weer worden opgezet en moet de speler zijn voorlopige worp op die pin(s) richten.
  - c) wanneer het protest betrekking heeft op de tweede worp van een frame, moet de speler zijn voorlopige worp richten op dezelfde pinopstelling als bij zijn tweede worp het geval was. Wanneer het hier bedoelde protest een foutlijnoverschrijding betreft, dan is een voorlopige worp niet nodig.
2. In geval van een voorlopige worp of een voorlopig frame, moeten zowel de scores van de voorlopige worp of frame worden opgeschreven als ook de scores van de oorspronkelijke worp of frame. Samen met de aldus vastgestelde scores moet het protest vervolgens worden doorgegeven aan de wedstrijdleiding, welke daarover direct een bindende beslissing neemt.

18 Bowlinguitrusting en vervuiling en beschadigingen banen (H2. Par 5)

Artikel 232. De bowlingbal.

1. Behoudens de uitzonderingen die nadrukkelijk in dit reglement zijn vermeld is het ten strengste verboden om:
  - a) Aan, in of op een bowlingbal metaal of ander materiaal aan te brengen dat niet vergelijkbaar is met het oorspronkelijke materiaal waarvan die bowlingbal is gemaakt.
  - b) Een bowlingbal - hoe dan ook - zodanig te veranderen dat het gewicht of de onbalans groter wordt dan is toegestaan.
2. Het bepaalde in het voorgaande is zowel van toepassing bij het vervaardigen van de bowlingbal als bij het op enigerlei wijze veranderen van een bowlingbal.
3. Het veranderen van het oppervlak van een bowlingbal door het gebruik van schuurmiddelen of enige vloeistof tijdens een wedstrijdgame is verboden. Buiten de wedstrijdgame(s) mogen uitsluitend de door de USBC erkende schuur- en schoonmaak-middelen worden gebruikt; zie het bepaalde in Hoofdstuk 7, paragraaf 4, en Bijlage I, alsmede de publicaties van de USBC.
4. Wanneer de wedstrijdleider constateert dat een speler de bepalingen volgens de leden 1 en 2 overtreedt, wordt de betreffende speler uit de wedstrijd genomen en wordt aangifte gedaan bij de Tuchtcommissie.
5. Wanneer de wedstrijdleider constateert dat een speler de bepalingen volgens lid 3 of Artikel 716 lid 4 tot en met 8 overtreedt, wordt voor deze speler een nul game genoteerd.
6. Voor de overige bepalingen betreffende bowlingballen wordt verwezen naar de betreffende artikelen in Hoofdstuk 8, paragraaf 4, en Bijlage I.

Artikel 233. Bowlingkleding.(*)

1. Wanneer in teamverband wordt gespeeld zijn de spelers van een team verplicht te spelen in uniforme bowlingshirts, die, gelet op model, kleur en opdruk, het team als eenheid herkenbaar doen zijn. In een wedstrijd, zoals een dubbeltoernooi, waarin de spelers wel samen voor het resultaat spelen, maar zich niet als team aanmelden, is geen uniforme bowlingkleding nodig.
2. Op de bowlingkleding mogen geen volgens algemeen geldende normen aanstootgevende of beledigende teksten of afbeeldingen aangebracht zijn.

3. Overtreding van het bepaalde in lid 1 is ter beoordeling van de wedstrijdleader. De wedstrijdleader dient de spelers die hieraan niet voldoen, een door het bondsbestuur vast te stellen boete op te leggen. Spelers zijn niet gerechtigd in bowlingkleding volgens lid 2 te spelen.

Artikel 234. Vervuiling en beschadiging van approaches en banen.

1. Niemand mag tekens of sporen aanbrengen op enig deel van de approach of van de baan, noch daarop enige substantie brengen of gebruiken, waardoor beschadiging of misvorming zou kunnen optreden of waardoor die approach of baan in een zodanige conditie zou kunnen worden gebracht, dat dit aan andere spelers de mogelijkheid ontnaemt om van normale baan- en approachcondities gebruik te maken.
2. Het gebruik van substanties als aristol, talkpoeder, puimsteen, hars en andere middelen op schoenen of approaches en het gebruik van zachte rubberzolen en hakken, die afgeven en op welke manier dan ook de normale conditie van de approach beïnvloeden, is strikt verboden.
3. Het is niet toegestaan in de spelersruimte losse poeders te hebben en/of te gebruiken.
4. Elke overtreding van de bepalingen uit lid 1 tot en met 3, kan door de wedstrijdleader aangemerkt worden als wangedrag conform artikel 239.

19 Spelersruimte en beperkingen in gebruik (H2. Par.6)

Artikel 235. Spelersruimte.(*) [zie ook art. 836]

1. Onder de spelersruimte wordt verstaan de ruimte vanaf het begin van de approach tot en met het looppad daarachter, waarbinnen de spelers o.a. kunnen wachten op hun beurt en waarin zich de scoretafel bevindt.
2. Indien de spelersruimte aan de achterzijde eindigt met een ballenrek of met een muur waaraan of waartegen een tafel of blad is aangebracht, behoren deze en de ruimte direct daarvoor, voor de spelers, de coach en de scorekeeper niet tot de spelersruimte.
3. Het is anderen dan de spelers in beginsel niet toegestaan zich in de spelersruimte te begeven. Per team mag een coach in de spelersruimte aanwezig zijn. In geval van een single event met meerdere spelers per baan is een coach per speler toegestaan. Daarnaast heeft de wedstrijdleader en hebben anderen die hiervoor toestemming hebben van de wedstrijdleader toegang tot de spelersruimte.
4. Een coach is alleen in de spelersruimte toegestaan nadat de speler, of de teamcaptain bij een team event, deze coach bij de wedstrijdleader heeft aangemeld.
5. Het is een ieder die zich in de spelersruimte bevindt, verboden daar te roken, te eten of te drinken.
6. Een scorekeeper kan door de wedstrijdleader, of bij een teamwedstrijd op verzoek van de teamcaptain van een betrokken team, uit de spelersruimte worden verwijderd wanneer de scorekeeper in kwestie incompetent is, lawaai maakt, of zich op storende wijze bemoeit met de spelers.
7. Elke overtreding van de bepalingen uit lid 3 tot en met 6, kan door de wedstrijdleader aangemerkt worden als wangedrag conform artikel 239.

Artikel 236. Rookverbod. (*)

1. Het is de spelers verboden tijdens hun wedstrijd te roken. Dit geldt ook voor het gebruik van de zogenoemde E-sigaretten (elektronisch of elektrisch) en dergelijke.
2. Onder wedstrijd wordt hier verstaan het blok van games, dat aaneengesloten gespeeld wordt.
3. Onder wedstrijd wordt hier voor een nationale league verstaan de game/games die tegen een en dezelfde tegenstander gespeeld wordt/worden.

Toelichting:

Nadat de laatste speler van de 2 tegen elkaar spelende teams zijn wedstrijd heeft beëindigd, is het spelers van deze 2 teams toegestaan in de daarvoor bestemde ruimte te roken totdat de wedstrijdleider het begin van de volgende wedstrijd aankondigt.

4. De bij teamwedstrijden, zoals de nationale league, buiten de opstelling gelaten spelers mogen tijdens hun wedstrijd in de daarvoor bestemde ruimte wel roken.
5. Bij langdurige storingen kan de wedstrijdleider toestemming geven in de daarvoor bestemde ruimte te roken.
6. Wanneer de wedstrijdleider constateert dat iemand de bepaling uit lid 1 overtreedt wordt hem de gele kaart getoond. Elke volgende overtreding van dit artikel wordt aangemerkt als wangedrag volgens Artikel 239.
7. Indien tijdens een wedstrijd in een bowlingcentrum een algemeen rookverbod van kracht is gaat dit verbod boven het Sportreglement.

Artikel 237. Alcohol gebruik. (*)

1. Het is spelers, ook de conform artikel 415 buiten de opstelling gelaten spelers, verboden om vanaf een half uur voor aanvang van de eerste game tot aan het eind van de laatste game van de wedstrijd alcohol tot zich te nemen, ongeacht waar dit gebeurt.
2. Voor de nationale league staat wedstrijd hier voor alle games die op een betreffende speeldag gespeeld worden.
3. Voor toernooien staat wedstrijd hier voor de games in de serie of eventuele finales, waaraan de betreffende speler deelneemt.
4. Overtreding van dit artikel wordt bestraft met het vervallen verklaren van de score van de betreffende speler tijdens die wedstrijd en die speler is voor de verdere wedstrijd niet meer speelgerechtigd. Tevens wordt aangifte gedaan bij de tuchtcommissie.

Toelichting:

Om enig misverstand te voorkomen is ook het gebruik van alcoholarm en alcoholvrij bier evenals alcoholarme cocktaildrankjes verboden.

20 Overtredingen en wangedrag (H2. Par. 7)

Artikel 238. Valse naam, geschorste speler.

1. Niemand mag onder een valse naam noch onder de naam van een ander persoon, die voor een wedstrijd staat ingeschreven, bowlen.
2. Wanneer een speler door de NBF is geschorst, geroyeerd of wanneer hem het lidmaatschap van de NBF is ontzegd, is hij niet gerechtigd mee te spelen in een wedstrijd, en mag hij daarmee ook in organisatorisch vlak en/of op enig andere wijze, geen enkele bemoeienis hebben. Deze bepaling is in overeenstemming van kracht voor een lid van een buitenlandse bowlingorganisatie.
3. Overtreding van lid 1 of lid 2 van dit artikel wordt gestraft met het vervallen verklaren van alle games, waarin betrokken speler in de betreffende wedstrijd was ingezet, terwijl aangaande hem en voorts allen die terzake van de overtreding een strafbare handeling hebben begaan, te allen tijde een aangifte wordt gedaan bij de tuchtcommissie.

Artikel 239. Oneerlijke praktijken.

1. Het is niet toegestaan te trachten op oneerlijke wijze voordeel te behalen:
  - a. door direct of indirect op zodanige wijze met banen, pins en/of ballen te knoeien, dat deze niet meer voldoen aan de eisen van dit reglement;
  - b. door een verkeerd gemiddelde op te geven of te tonen, (ook al zou het bewijsstuk daarvan door een ander zijn opgegeven) om daardoor hetzij een grotere handicap te krijgen hetzij in een lagere klasse te worden ingedeeld in een wedstrijd;
  - c. door bewust beneden het eigen kunnen te spelen, zodat met het op grond daarvan vastgestelde gemiddelde op oneerlijke wijze voordeel wordt verkregen in wedstrijden.

2. Het is niet toegestaan oneerlijke of schandelijke praktijken met betrekking tot het bowlen uit te oefenen waardoor de bowlingsport en/of de NBF geschaad dan wel aan oneerlijke kritiek blootgesteld kan worden.
3. Het is niet toegestaan het vereiste inschrijfgeld voor een wedstrijd niet of onvolledig te betalen.
4. Alle vormen van wangedrag, in woord of daad, ten opzichte van zowel functionarissen, spelers en het materiaal van het bowlingcentrum zijn niet toegestaan.
5. Overtreding van lid 1a wordt bestraft met het uit de wedstrijd nemen van de speler. Bij overtreding van lid 2 en lid 4 wordt aan de speler een sanctie opgelegd; de zwaarte van de sanctie is afhankelijk van de zwaarte van de overtreding, dit ter beoordeling van de wedstrijdleider. Voor de mogelijke sancties zie artikel 241. Voor een nationale league staat wedstrijd hier voor alle games die op een betreffende speeldag gespeeld worden.
6. Indien een speler herhaaldelijk overtredingen tegen bepalingen van dit reglement blijft maken kan een wedstrijdleider overgaan tot uitsluiting, indien de overtreding(en) elke vorm van sportiviteit, redelijkheid en billijkheid te buiten gaan.
7. Van elke door een wedstrijdleider toegepaste sanctie moet schriftelijk melding gemaakt worden aan het bondsbureau door een aantekening op het wedstrijdverslagformulier.

Artikel 240. Aangifte overtredingen. (*)

Overtreding van de wedstrijdbepalingen evenals overtredingen in verband met een wedstrijd worden aanhangig gemaakt, behandeld en beslist op de wijze als in het tuchtreglement aangegeven.

Artikel 241. Sancties. (*)

In geval van overtredingen van artikelen in het sportreglement genoemd, zijn de volgende sancties van toepassing:

1. Boete.
Een door het bondsbestuur vast te stellen bedrag.
2. Kaarten:
  - a) witte kaart - eerste waarschuwing; alleen bij slow bowlen;
  - b) gele kaart - 2e waarschuwing bij slow bowlen en verder een waarschuwing in alle overige gevallen;
  - c) rode kaart - frame 0 (nul) score;
3. Uitsluiting.
Bij een uitsluiting van een speler in een team event, mag de speler in de betreffende wedstrijd niet vervangen worden. Bij een eventueel volgende wedstrijd op dezelfde speeldag mag de speler wel vervangen worden. Bij een uitsluiting van een speler komen alle van die speler in die wedstrijd behaalde scores te vervallen.
4. Aangifte tuchtcommissie.
5. Mindering van wedstrijdpunten.
6. Overige sancties.
Van elke door een wedstrijdleider toegepaste sanctie moet schriftelijk melding gedaan worden bij het bondsbureau via een aantekening op het wedstrijdverslagformulier.

Overzicht overtredingen en bijbehorende sancties:

1. Boete:
  - Artikel 233: Geen juiste bowlingkleding.
  - Artikel 310: Niet tonen van bowlingpas of ongeldige bowlingpas.
  - Artikel 406: Niet tonen van bowlingpas of ongeldige bowlingpas.
  - Artikel 413: Niet opkomen van team.
  - Artikel 527: Niet tonen van bowlingpas of ongeldige bowlingpas.
2. Kaarten:

Witte kaart: Vermaning/waarschuwing

Artikel 225: Langzaam bowlen/vertraging

Gele kaart: Waarschuwing.

Artikel 212: Foutlijn, herhaling zonder worp.

Artikel 225: Niet opheffen vertraging.

Artikel 234: Vervuiling/beschadiging approaches.

Artikel 235: Ongeoorloofd in spelersruimte.

Artikel 235: Roken in spelersruimte.

Artikel 236: Roken door spelers.

Artikel 239: Wangedrag.

Rode kaart: Frame 0 (nul) score:

Artikel 212 : Opzettelijke foutlijnovertreding.

Artikel 225 : Herhaling langzaam bowlen/vertraging.

Artikel 239 : Wangedrag.

3. 0(nul)-game:
Artikel 232 lid 4, juncto artikel 716 leden 4 t/m 8: verboden behandeling baloppervlak tijdens wedstrijdgames.
4. Uitsluiting/vervallen scores en aangifte bij de tuchtcommissie:
Artikel 232+ 239 : Veranderen van een bowlingbal/oneerlijke praktijken.
Artikel 237 : Alcoholgebruik.
Artikel 239 : Wangedrag.
5. Aangifte bij de tuchtcommissie:
Artikel 238 : Valse naam/geschorste speler.
Artikel 239 : Oneerlijke praktijken.
Artikel 305 : Onjuiste opgaven sportresultaten.
Artikel 421 : Terugtrekken team.
6. Punten in mindering/vervallen scores:
Artikel 238 : Valse naam/geschorste speler.
Artikel 413 : Niet opkomen team.
7. Overige sancties:
Artikel 544 : Niet nakomen verplichtingen als toernooiorganisatie.

Artikel 242.   Dispensatie.

1. Van het gestelde in artikel 206 wordt een uitzondering gemaakt voor diegenen, die de functie van de hand of een groot deel daarvan missen. Deze personen zijn gerechtigd speciale hulpmiddelen te gebruiken voor het werpen van een bowlingbal. Deze hulpmiddelen dienen op het moment van gooien te worden losgelaten en/of een bewegend deel in de bowlingbal te zijn tijdens de worp.
2. Wanneer een kunstmatig of medisch hulpmiddel noodzakelijk is voor het vasthouden en/of werpen van een bowlingbal in verband met enige handicap van de arm of hand, wordt het gebruik daarvan door het bondsbestuur toegestaan, indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:
  - a. het hulpmiddel mag geen mechanisch instrument bevatten met bewegende delen, die aan de bowlingbal kracht of beweegkracht meegeven;
  - b. een beschrijving of tekening en een model van het hulpmiddel dienen aan de NBF te worden overlegd;
  - c. een doktersattest, waarin de handicap wordt omschreven en waarin de aanbeveling voor het gebruik van het hulpmiddel wordt gedaan, dient aan de NBF te worden overlegd.
3. Indien geen toestemming wordt verleend om het hulpmiddel in kwestie te gebruiken, heeft de aanvrager het recht om in beroep te gaan bij de medische commissie van de NBF. Wanneer

Deel 3 – Algemene Regels NBF Sportreglement

het gebruik van een kunstmatig of medisch hulpmiddel wordt toegestaan, dient de aanvrager een speciale identiteitskaart te worden verstrekt, waarop staat aangegeven dat de aanvrager het hulpmiddel in gesanctioneerde wedstrijden mag gebruiken op voorwaarde dat hij bovendien een geldige bowlingpas kan overleggen. De toestemming voor het gebruik van het hulpmiddel kan met redenen omkleed worden ingetrokken.